

13

Vlaamse overheid

Overal besparingen

Telewerk bedreigd?
Goedkoper met eigen kabels?
Problemen door loonindexering?
Vroeger op pensioen?

Jong en aan de top

"HET GAAT ONS OM
DE FUN EN HET ENGAGEMENT"

**WIN een
bakfiets!**

Kristoff, 40 jaar, collega-jurist met een handicap
bij het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

“Alleen jammer
dat hij het been altijd stijf houdt”

Kristoff, 't is de moeite om te zien hoe jij als jurist je mannetje staat.
Jammer voor iedereen die denkt over meer dossierkennis dan jij te beschikken.
Op zulke momenten hou je het been echt stijf ;-)
Je collega's

Handicap of niet? Bij de Vlaamse overheid is er werk
en plaats voor talent, want je wordt erkend om wie je bent.
Ontdek het op www.vlaanderen.be/emancipatiezaken.

Vlaamse overheid

Regels

Er komt een fietspad voor mijn deur. Maar niet zonder slag of stoot. "Eerst moesten we de provinciale en de Vlaamse overheid een voorlopig plan voorleggen en daarna een 'niet-definitief' plan. Als iemand dat verschil eens kan uitleggen?", klonk het op de informatievergadering voor de buurtbewoners. De burgemeester en haar schepenen van openbare werken schetsten de lijdensweg van regels en procedures die ze hadden moeten doorlopen voor de provinciale en Vlaamse ambtenaren het geld hadden vrijgegeven om de werken te financieren. Er waren maanden van onderhandelingen over kleuren, afboordstenen en centimeters aan te pas gekomen. Als (enige?) Vlaamse ambtenaar in de zaal voelde ik mij een beetje aangevallen.

Niets nieuws natuurlijk. We werken met onze zogenaamde regeldrang en betutteling wel vaker op andermans zenuwen. De vereniging voor lokale besturen klaagt met de regelmaat van de klok over de onzinnige administratie en te gedetailleerde richtlijnen van de 'hogere' ambtenaren. Zelfs de organisatoren van zomerfestivals riepen deze zomer nog op tot minder reglementitis bij de overheid. Maar zelf keek ik toch het meeste op van wat onze minister-president enkele weken terug in zijn Septemberverklaring heeft gezegd. "Er is inderdaad nog te veel regelnevel. Mensen verliezen onnodig tijd met vergunningen en procedures. (...) Een slagkrachtige overheid betekent minder planlast en een snellere voortgang van procedures."

Minder regels en snellere procedures? Ik ben voor, laat dat duidelijk zijn. Er loopt op onze redactie immers alweer een nieuwe aanbesteding, voor de druk van dit blad deze keer. Dat betekent dus weer maar eens alle offertes pagina per pagina uitpluizen en kijken of ze ontvankelijk zijn. En dan moeten we nog beginnen met jureren. Ik hoor veel mensen al denken: 'Hebben die ambtenaren zoveel tijd nodig om een drukker te zoeken? Moeten ze zich daar nu zo lang mee bezighouden?' Natuurlijk hoeft dat niet. Als we gewoonweg het huidige drukcontract verlengen, kunnen we meteen verder met het echte werk. Maar dan zouden we erop aangesproken worden dat we de markt niet bevragen en dat het allemaal niet objectief verloopt. Terecht ook, want we werken met gemeenschapsgeld en dat moet je besteden volgens regels. Niet zoals het je uitkomt. Dus volgen we trouw de procedure. Zijn we daardoor minder slagkrachtig? Zeker niet. Minder snel, dat wel.

Het is dus een delicate evenwichtsoefening. Want regels zijn nodig. Het zijn veiligheidskleppen, die de almaar complexere maatschappij moet inbouwen. Het is gemakkelijk gezegd: de ambtenaren maken te veel regels. Maar de dag dat er iets misgaat, hebben we te weinig regels gemaakt. En schieten we tekort.

Nu, ik ben blij dat mijn fietspad er komt en dat alle regels zijn gevolgd. We hebben er misschien langer op moeten wachten en het heeft veel overleg en energie gevraagd, maar het zal tenminste een grondig bestudeerd en goed aangelegd fietspad zijn. Nu ja, dat hoop ik, want anders hebben al die regels natuurlijk geen zin gehad en hadden we ze beter nooit verzonnen.

"De dag dat er iets misgaat, hebben we te weinig regels gemaakt"

Leen De Dycker, hoofdredacteur

COLFON • Tweemaandelijks magazine voor het Vlaamse overheids personeel vijfde jaargang nr. 28 november-december 2010 • Hoofd- en eindredactie: Leen De Dycker • Coördinatie: Petra Goovaerts • Redactie: Leen De Dycker, Maarten De Gendt, Filip De Maesschale, Gudrun De Waele, Petra Goovaerts, Veerle Van den Broeck, Frank Willems • Redactiesecretariaat: Simone Verloosem • Foto's: Kim Baile, Compagnie Gagarine, Liesbeth De Waele, Magalie Soenen, Herman Sörgeloes, Jan Swinnen, Rudi Van Beek, Peter Van Hooft, Shebrat Ha Kelim, © ES Ballard Museum d'Art Modern / Contemporain de Palma, Grothe Collection, © Szépművészeti Múzeum, Budapest en VIOE • K. Vandevorst • Cartoons: Floris • Puzzel: Freddy Roegiest • Strip: Simon Spruyt • Column: Zoltán Vigh • Lay-out: Cyprus nv, Leuven • Druk: Goekint Graphics nv, Oostende • Verantwoordelijke uitgever: Vlaamse overheid, Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, afdeling Communicatie, Leen De Dycker, Boudevijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel • Collega's die met pensioen gaan, kunnen 13 blijven ontvangen. Schrijf u in via www.vlaanderen.be/13 of via het redactiesecretariaat. Collega's met een visuele handicap kunnen 13 in gesproken vorm ontvangen. Neem hiervoor contact op met de redactie. Contactadres: Boudevijnlaan 30 bus 20, toren C, 6de verdieping, kamer 6C50, 1000 Brussel, tel.: 02 553 55 67, fax: 02 553 55 79, e-mail: 13@vlaanderen.be, website: www.vlaanderen.be/13

10

EINDELOOPBAAN

Langer werken lukt niet altijd

14

EINDEJAAR

Doe de Vlaamse overheid cadeau

18

BESTE VRIENDEN, BESTE COLLEGA'S JO EN BART

“Het gaat ons om de fun en het engagement”

22

PASSIE VOOR QUIZZEN

“Een quiz met een goede bierkaart is extra interessant”

Telewerken een succes?

Top 3 van collega Luc Vander Elst

1 13 jaar telewerken p. 26

"Interessant, met ook aandacht voor de gecontesteerde kanten van telewerk. Actueel ook, met de geplande verhuis van veel Vlaams-Brabantse overheidsdiensten naar het VAC Leuven eind dit jaar."

2 Monument onder water p. 24

"Prachtig, die nostalgie rond oude monumenten die we koesteren. Je snuift bijna letterlijk de sfeer van de Sint-Annatunnel op. Ook bij de VLM werken we vaak rond erfgoed."

3 De dag van milieu-inspecteurs Katleen en Dirk p. 31

"Wie rechtstreeks in contact komt met burgers en soms slechte boodschappen moet brengen, kan maar beter voorbereid zijn. Mooi en herkenbaar."

Luc Vander Elst is diensthoofd projectwerving bij de Vlaamse Landmaatschappij in Vlaams-Brabant. Na de uren bokst hij jaarlijks een felgesmaakte quiz in elkaar. Het geheim van dat succes ontdekt u op pagina 22.

Alles in 13

3 Editie van hoofdredacteur Leen

4 Inhoud

6 Samengevat:
vier pagina's hapklare nieuws

10 Langer werken! Lukt dat?

14 Doe de Vlaamse overheid cadeau

16 Structurele besparingen in ICT

18 Beste vrienden, beste collega's
met Jo De Ro en Bart Julliams

22 Passie voor quizen

24 Schatten van Vlaanderen:
monument onder water

26 Is telewerken een succes? Gezellig
thuis en toch druk aan het werk

30 2 % extra loon

31 De dag van Katleen en Dirk,
inspecteurs bij Milieu-inspectie
Vlaams-Brabant

34 Sportdag 2010

35 Collega's geven collega's tips:
hoe sport u zonder blessures
op te lopen?

36 Bij de buren

37 Magda: kunt u vakantie opsparen?

38 In de bloemetjes

40 Win

42 Puzzel

43 Column: Zoltán

44 Lezers aan het woord

45 Strip door Simon Spruyt

46 Lezers aan het woord (vervolg)

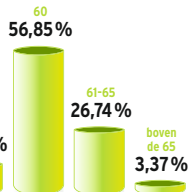
POLL

De ideale pensioenleeftijd

60 jaar

"Wanneer wilt u met pensioen?"

Dat vroegen we in ons vorige nummer. Meer dan de helft van u wil op zijn zestigste met pensioen gaan. Als we het gemiddelde van alle antwoorden nemen, blijkt 60 jaar en 10 maanden het ideale pensioeneringsmoment. Langer werken blijkt niet echt populair: slechts drie procent wil na 65 nog even blijven doorgaan. Aan de andere kant is 55 een psychologische bodem: slechts een paar enkelingen willen nog eerder de kap over de haag hangen.

Lees meer reacties op de poll in 'Lezers aan het woord' op pagina 44.

NIEUWE POLL

STEM EN WIN

Hebt u het dit jaar drukker dan de vorige jaren?

Sommige collega's moeten dit jaar méér werk doen met minder mensen. Anderen hebben net minder te doen, omdat er bijvoorbeeld opdrachten geschrapt zijn. Vaak komt dat door de besparingen. Al kunnen er ook andere redenen voor zijn, zoals meer vragen van burgers, of de invoering van een nieuw informatiesysteem. Maar hoe zit dat bij u? Hebt u het dit jaar drukker dan de vorige jaren?

Vertel het in onze poll en geef uw mening op www.vlaanderen.be/13. In de volgende editie kunt u de resultaten lezen. Wie zijn stem laat horen, maakt kans op een aankoopcheque van 30 euro. U kunt stemmen tot en met 15 november 2010.

'Te koop: camping'. Dat opvallende bericht prijkt sinds eind juli op de website van de collega's van Toerisme Vlaanderen.

"De huidige exploitant, Kompas Camping, wil de exploitatie van de camping in Oudenaarde stopzetten en daarom zijn we nu op zoek naar een koper", verduidelijkt Diederik De Bruycker van de dienst Directe Investerings van Toerisme Vlaanderen.

"Begin jaren tachtig stond de kampeersector in Vlaanderen nog in de kinderschoenen en was het een bewuste keuze van Toerisme Vlaanderen om daarin te investeren. Zo zijn we eigenaar geworden van zeven campings", legt Diederik uit. "Wij faciliteren alleen en laten de uitbating over aan exploitanten." Ondertussen bloeit het kampeertoerisme als nooit tevoren en focust Toerisme Vlaanderen zich op andere logeermogelijkheden. "We investeren nu vooral in jeugdverblijven, want daar is nog een inhaalbeweging nodig. Zo willen we in elke kuststad een volwaardige jeugdhierberg openen."

Welk bedrag er voor de ruime camping (23,5 ha en 380 staanplaatsen) met onder meer een openluchtzwembad en speeltuin neergegeld moet worden, wil Diederik niet kwijt. "om speculatie tegen te gaan. Geïnteresseerden kunnen hun bod doen bij de notaris. De hoogste biedder wordt de nieuwe eigenaar."

www.toerismevlaanderen.be

IN DE BRES VOOR BIODIVERSITEIT

Collega's gidsen schapen van Maaseik naar Brussel

Herder Johan Schouteden maakte begin september een onwaarschijnlijke tocht van het Noord-Limborgse Maaseik naar Brussel met een kudde van maar liefst 600 schapen. Collega's van het Agentschap Natuur & Bos (ANB) hielpen hem daarbij.

Schouteden wilde met zijn tocht Europese leiders op de rol wijzen die rondtrekkende schapen kunnen spelen in het verbeteren van de biodiversiteit. De route liep voor 90 procent over onverharde paden en werd samen met de collega's van het Agentschap Natuur & Bos (ANB) uitgestippeld. Boswachters Stijn Keunen (49) en Wilfried Martens (53) volgden het stuk tussen Neeroeteren en Meeuwen op.

Wat hebben jullie gedaan om die tocht mogelijk te maken?

STIJN: "Herder Johan had een route uitgetekend en wij hebben die aangepast waar dat nodig was. Samen met de lokale boswachters - toch een twintigtal - hebben we vooraf alle kritieke punten overlopen en bekeken of ze haalbaar waren. Je moet bijvoorbeeld weten van wie het veld is waarover je die kudde

drijft en of je daar toestemming voor kunt krijgen. We stapten ook mee om eventuele veiligheidsproblemen op te lossen, toeschouwers te informeren en de herder te helpen een vlekkeloos parcours af te leggen."

Waarom steunt en doet ANB al die moeite voor zo'n herdersavontuur?

STIJN: "Omdat we, net als Johan, willen aantonen dat rondtrekkende schapen belangrijk zijn voor biodiversiteit. In hun wol blijven zaden, sporelementen en insecten hangen, die ze zo naar andere gebieden verspreiden. Herders trekken ook al eeuwen door Vlaanderen en schapen hebben zo mee het landschap gevormd. Dat cultuurhistorisch erfgoed willen we in ere houden. Tenslotte zijn schapen ook interessant om de heide organisch te beheren. Nu gebeurt dat vooral machinaal."

Nieuw: digitale handtekening

Vanaf nu kunnen we in de Vlaamse overheid onze documenten ook digitaal op een juridisch geldige manier ondertekenen. Dat is mogelijk dankzij een platform dat de collega's van de entiteit E-government en ICT-beheer (e-IB) van het Departement Bestuurszaken hebben ontwikkeld.

WIE: Elke entiteit beslist zelf of en wanneer ze gebruikmaakt van de digitale handtekeningen.

WAT: Er zijn heel wat mogelijkheden: het ondertekenen van personeelscontracten, contracten met leveranciers, het afhandelen van digitale dossiers, inspectieverslagen ...

Meer info bij henk.smets@bz.vlaanderen.be
ict.vonet.be/digitaaltekenplatform

Gezegd

“

Het geeft te denken dat de lonen in de overheidsdiensten duidelijk de neiging hebben vertoond zich af te stemmen op die van de privésector. Daardoor zijn de pensioenen van de ambtenaren - 2400 euro bruto per maand voor één man - die tweemaal hoger zijn dan die van de werknemers in de privésector - 1110 euro bruto per maand voor één man - niet meer gerechtvaardigd."

VBO-expert Anne Defourny
 (De Standaard van 3 september 2010)

“

Het zou goed zijn als we de staats hervorming kunnen koppelen aan een betere werking van de Belgische overheidsinstellingen."

Professor Wim Moesen van de K.U.Leuven (De Standaard van 10 september 2010)

“

Er is inderdaad nog te veel regelgeving. Mensen verliezen onnodig tijd met vergunningen en procedures. We zien dat in en gaan ertegenin."

Minister-president Kris Peeters
 in de Septemberverklaring
 (27 september 2010)

Rechtgezet De Vlaamse ombudsman wordt aangewezen door het Vlaams Parlement, niet door de Vlaamse Regering zoals in nr. 27 p. 9 misverstaan kon worden.

ONDERHANDELINGEN LIGGEN AL STIL SINDS MEI

Nog geen zicht op sectoraal akkoord

Dit jaar komt er zeker geen sectoraal akkoord meer uit de bus. De onderhandelingen liggen al stil sinds mei, en ze worden pas in 2011 formeel hervat. Tegen dan hopen de onderhandelars een beter zicht te hebben op de budgettaire situatie voor volgend jaar.

De vakbonden hebben in mei de onderhandelingsstafel verlaten. Dat deden ze naar eigen zeggen omdat de werkgever, de Vlaamse Regering dus, bij haar standpunt bleef dat er géén budget is voor financiële maatregelen. Bovendien vonden de vakbonden dat er niet voldoende andere, kwalitatieve maatregelen in het akkoord zouden komen. In het begin van de onderhandelingen (voorjaar 2010) hadden beide partijen al een deel van hun eisen geschrapt. De vakbonden hadden bijvoorbeeld de meeste financiële wensen laten vallen, behalve de eis om de maaltijdcheques

tot 7 euro op te trekken. De vertegenwoordigers van de regering zijn het echter niet zitten om zo'n financiële maatregel al te garanderen. Het argument luidt dat er nu gewoon nog te veel onzekerheid is over de budgetten voor de komende jaren. Zal bijvoorbeeld de crisis niet voor minder inkomsten zorgen? En wat als er binnenkort een staatshervorming komt? Het gemeenschappelijk vakbondsfront trok zich in mei in ieder geval een tijdje terug uit de onderhandelingen. Eind september kwamen de vakbonden met de werkgever overeen om te wachten

tot januari 2011, als er beter zicht is op het budgettaire plaatje.

De gewone vergaderingen van het Sectorcomité 18 en van andere overlegorganen en werkgroepen worden intussen wel hervat. Ook die hadden de vakbonden in mei opgeschort. Midden oktober kwamen vakbonden en werkgever in een ad-hocwerkgroep bijeen voor overleg over een aantal dringende problemen, zoals de gevolgen van de besparingen op de personeelskredieten. Bij het ter perse gaan was er nog geen zicht op oplossingen.

BOEK OVER ARCHITECT RENAAT BRAEM SAMENGESTELD

“30 000 plannen bekeken”

In 2010 zou onze bekendste naoorlogse architect Renaat Braem (de ontwerper van de appartementsblokken op het Antwerpse Kiel, het Bouwcentrum in Antwerpen en het Rectoraatsgebouw van de VUB) honderd jaar zijn geworden. Dat wordt een heel jaar gevierd met allerhande activiteiten en een boek. De coördinator ervan is collega Jo Braeken, erfgoedonderzoeker bij het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) en conservator van het Braemhuis.

Waarom een boek?

JO: “Daar droomden we al van sinds 1999, toen Braem zijn huis schonk aan de Vlaamse overheid. Een deel van zijn archief vonden we terug in zijn huis, een ander deel had hij geschonken aan Archives d'Architecture Moderne in Brussel. Al die gegevens wilden we samenbrengen om zo een mooi overzicht te hebben van de persoon Renaat Braem en van zijn werk.”

Hoelang hebben jullie eraan gewerkt?

JO: “Zes jaar geleden zijn we gestart, maar vooral de voorbije drie jaar hebben de collega's van het VIOE en ik het archief onderzocht, een enorme opdracht. Maar liefst 30 000 plannen en tekeningen hebben we bekeken. We

hebben ook alle gebouwen van Braem bezocht. Het resultaat is een monografie in twee delen. In het eerste deel krijg je een aantal essays over het leven en werk van Braem, daarna volgt een overzicht van zijn oeuvre.”

WIN

13 mag exclusief één exemplaar van de monografie weggeschenken ter waarde van 99 euro.

Surf naar het wedstrijdformulier op www.vlaanderen.be/13 en kies ‘wedstrijd Braem’.

RENAAT BRAEM 1910-2001

Een woonblok van Braem op het Antwerpse Kiel

SAMENWERKEN DOET 235 000 KINDEREN FRUIT ETEN

Vlaams voorbeeld voor Europa

235 368 kinderen uit 1222 basisscholen kregen vorig jaar een fruitabonnement via het project Tutti Frutti. Dat is een gezamenlijk initiatief rond gezond eten op school. De beleidsdomeinen Landbouw en Visserij, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en Onderwijs en Vorming werken daarvoor samen.

"Die samenwerking over beleidsdomeinen heen is uniek en maakt ons volgens de Europese Commissie een voorbeeld voor alle Europese lidstaten", zegt projectcoördinator Loes Neven. "Het idee ontstond tien jaar geleden en is uitgegroeid tot een brede samenwerking tussen de Logo's (Lokaal Gezondheids-overleg), het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie (VIGeZ), de Vlaamse overheid en de groente- en fruitsector."

Via subsidies krijgen de kinderen op een vaste dag in de week een stuk fruit of groente. "Dat aanbod is heel divers. Vooral appels, peren

en bananen zijn populair", zegt Loes. "Maar ook minder evidente soorten zoals radijsjes en pompoelmoezen worden verdeeld. Het fruitmoment wordt gekoppeld aan een educatieve activiteit en aan een wedstrijd."

Dit jaar is stripfiguur Jommeke het gezicht van de campagne. "Jommeke is niet alleen populair bij kinderen, maar ook bij hun ouders en leerkrachten. En hij heeft een gezond imago. Dat maakt hem tot de ideale mascotte voor onze actie", besluit Loes.

Telex...

Jacqueline Goossens is de winnaar van de **Zomerzoektocht 2010** van 13. Ook de andere 226 deelnemers kunnen hun resultaat en de oplossingen op de vragen lezen op www.vlaanderen.be/13. Proficiat, allemaal en tot volgend jaar! *** De collega's van de DAB Catering wisten **Jürgen Tack**, administrateur-generaal van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek en hobbykok, te strikken om een **menu samen te stellen in het kader van de Europese week in de restaurants van de DAB**. "In de drie gerechten combineerde ik telkens de Spaanse, Hongaarse en Belgische keuken om het EU-triënvormingschap extra in de verf te zetten." *** Een idee om de Vlaamse overheid interactief te maken? Op de website www.i-vlaanderen.eu kunt u ideeën lanceren en medediscussieren. De collega's van het Departement Bestuurszaken willen weten wat leeft rond dat thema. Blogposts, artikels, polls en opiniestukken moeten de dialoog aanwakkeren. De resultaten worden meegenomen naar een dag rond de Vlaamse overheid interactief, die past in het onderdeel **Slagkrachtige overheid** van het toekomstproject Vlaanderen in Actie. *** Vanaf nu kunt u in Vilvoorde in het **Depot** terecht voor uw **semistatisch archief**.

"Collega's kunnen er documenten archiveren die ze niet meer frequent nodig hebben, maar die ze om administratieve of juridische redenen moeten bewaren", legt verantwoordelijke Dries Vandaele van het Departement Bestuurszaken uit. "Dat kan bijvoorbeeld gaan om facturen of personeelsdossiers." Meer info vindt u op www2.vlaanderen.be/proces-en-informatiebeleid *** Ook gearcheerd: de naam Inspectie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Dat agentschap gaat voortaan door het leven als **Zorginspectie**. Zo wordt in één woord duidelijk dat het actief is in het brede Vlaamse veld van sectoren die op een of andere manier zorg aanbieden. *** 3531 collega's uit vijftig departementen, agentschappen en kabinetten krijgen ook dit najaar weer een **grieprik** van de verplegers en verpleegsters van de afdeling Preventie en Bescherming van het Departement Bestuurszaken. *** **Fons Leroy**, administrateur-generaal van de VDAB, heeft de **alumniprijs van het Vlaams Rechtsgenootschap van de K.U.Leuven** gekregen. Die wordt elk jaar uitgereikt aan oud-rechtsstudenten die zich maatschappelijk onderscheiden. Leroy won de prijs voor de manier waarop hij het arbeidsmarktbeleid in Vlaanderen actief leidt, werkzoekenden mee talenten aanreikt en hen begeleidt naar een nieuwe job. Ook zijn inspanningen voor diversiteit werden genoemd. Proficiat, Fons! ***

Langer werken!

Charly Potloot (62),

Hoofdassistent bij de Studiedienst
van de Vlaamse Regering

“Doorgaan tot na 65”

“Ondanks het feit dat ik ernstige gezondheidsproblemen heb gehad dit jaar, wil ik doorgaan tot mijn 65ste. Mijn vrouw zou liever hebben dat ik met pensioen ga, hoewel ze zelf nog werkt. Maar ik ben graag onder de mensen. Dat ik per dag drie uur onderweg ben, vind ik niet erg. Ook na mijn pensioen wil ik niet stilzitten. Ik zou graag een bijjob hebben om het sociale contact niet te verliezen.”

Lukt dat?

Vlaamse ambtenaren werken gemiddeld tot hun 61ste. Maar om de pensioenen betaalbaar te houden, zouden we langer aan de slag moeten blijven. Zijn we goed bezig op dat vlak en zorgt ons 'duurzaam personeelsbeleid' er ook voor dat we langer gaan werken? 13 zocht het uit en stelde vast dat door - alweer - besparingen de loopbaan niet verlengd, maar eerder ingekort wordt. "Het is goedkoper oudere collega's op 60 jaar met pensioen te sturen dan ze aan het werk te houden", klinkt het.

VEERLE VAN DEN BROECK

"Er is niet echt sprake van een specifiek eindeloopbaanbeleid bij de Vlaamse overheid. We bekijken het breder en focussen op een duurzaam loopbaanbeleid dat losstaat van iemands leeftijd. Maar daarin passen wel tien maatregelen voor een leeftijdsbewust personeelsbeleid die zijn vastgelegd in het sectoraal akkoord 2005-2007", legt Inge Victor van de afdeling Beleid van het Departement Bestuurszaken uit. "Een werknemer moet immers zijn hele loopbaan lang goed in zijn vel zitten en genoeg uitdaging vinden in zijn job. Zo vermijd je dat mensen problemen en frustraties opstapelen en aan het einde van hun carrière zo snel mogelijk met pensioen willen."

Een deel van de maatregelen is specifiek gericht op oudere werknemers. "De bekendste maatregel is die waarbij 55-plussers extra verlofdagen krijgen. Daarnaast is er het zogenaamde appreciatierecht. Dat is een regeling voor wie langdurig ziek is na zijn 60ste maar al zijn ziekte dagen heeft opgebruikt. Normaal ben je dan verplicht om met pensioen te gaan, maar op eigen verzoek kun je met dat appreciatierecht toch aan het werk blijven. Voorwaarde is wel dat de leidinggevende akkoord gaat."

Er is ook een maatregel voor collega's die in ploegen werken, al dan niet in combinatie met nachtwerk, zoals loodsen of verpleegkundigen. Die collega's krijgen voorrang bij vacatures voor dagjobs, uiteraard op voorwaarde

dat ze de nodige selectieproeven tot een goed einde brengen. Ook een andere rol opnemen binnen hun job - nog een van de maatregelen - kan mensen weer zin doen krijgen in hun job.

Er zijn nog andere maatregelen voor een duurzaam loopbaanbeleid, die collega's kunnen stimuleren om langer aan de slag te blijven. Het sectoraal akkoord meldt bijvoorbeeld telewerk. Dat zorgt ervoor dat de combinatie werk-privé gemakkelijker wordt, en oudere collega's halen het vaak aan als een van de bepalende factoren om te blijven.

Chefs werken niet mee

"De extra verlofdagen voor 55-plussers is de enige maatregel waarvan we zeker zijn dat hij algemeen bekend is. Dat systeem wordt sinds 2008 automatisch toegepast. In hoeverre de verschillende entiteiten de overige negen maatregelen in het kader van het sectoraal akkoord 2005-2007 kennen of gebruiken, weten we jammer genoeg niet", zegt Inge Victor. "Om dat te weten te komen, organiseren we nu samen met de collega's van het Agentschap voor Overheidspersoneel en de vzw Sociale Dienst voor het Vlaams Overheidspersoneel een enquête onder leidinggevenden, op verzoek van onder meer de vakbonden. We vragen hen of de maatregelen vanuit het sectoraal akkoord bekend en gecommuniceerd zijn. Op basis van de resultaten kunnen we bekijken of er nog initiatieven nodig zijn."

WANNEER GAAN WE MET PENSIEN?

Bij de personeelsleden die onder het Vlaams Personeelsstatuut (VPS) vallen en in 2009 met pensioen gingen, ligt de gemiddelde leeftijd tussen 61 en 61,5 jaar. Als je ook rekening houdt met de pensioneringen om medische redenen ligt de gemiddelde pensioenleeftijd lager, tussen 60,5 en 61 jaar. In 2009 gingen 268 personeelsleden met pensioen op 60 jaar, 117 personeelsleden op 61 jaar, 22 en 15 ambtenaren respectievelijk op 63 en op 64. In 2009 gingen 77 collega's op 65 met pensioen. Bij De Lijn, die niet onder het VPS valt, ligt de gemiddelde pensioenleeftijd iets hoger dan 59 jaar.

De wil om mensen langer aan het werk te houden, botst in de praktijk met de besparingen. De vzw Sociale Dienst, die voor zo'n 19 500 collega's instaat, merkt dat oudere collega's meer uitgenodigd worden om met pensioen te gaan. "We krijgen al eens telefoontjes van leidinggevenden die vragen om collega X te overtuigen met pensioen te gaan, wat we niet doen", vertelt afdelingshoofd Nicole De Boeck. "We merken dat die collega's naar onze informatiedag voor 57-jarigen gestuurd worden in de hoop hen over de streep te trekken, maar dat is onze rol niet!"

"Sinds 2009 krijgen de entiteiten geen budget meer voor de zogenaamde endogene groei", legt Inge Victor uit. "Dat betekent dat ze de automatisch stijging van lonen door bijvoorbeeld de anciënniteit op eigen kosten moeten dragen. Oudere collega's vervangen door jongere lijkt dan een logische oplossing."

Dirk Marginet (55), technisch toezichthouder Netbeheer bij de VREG

“Na 60 deeltijds”

“Tot mijn 52ste had ik een managementfunctie in de privésector. Ik besloot het roer om te gooien en koos voor een job dichterbij huis, met minder verantwoordelijkheden en minder loon. Maar ik kreeg er een inhoudelijk interessante job, vier uur extra vrije tijd per dag, meer vakantiedagen en werkzekerheid tot mijn 65ste voor in de plaats. Ik wil zeker doorgaan, al zou het kunnen dat ik er na mijn 60ste voor kies om deeltijds te gaan werken. Zolang ik mijn carrière zelf kan bepalen, ga ik door.”

De Lijn

De collega's van De Lijn vallen niet onder het sectoraal akkoord. “Heel wat collega's maken gebruik van het systeem van deeltijdse arbeid en van stelsels van tijdskrediet”, zegt Pierre Van Hove, afdelingshoofd Ontwikkeling en Organisatie bij De Lijn. “Vooral bij 50-plussers is deeltijds werk populair. De stress en onregelmatige werkuren van onze chauffeurs zijn daar zeker niet vreemd aan. Daarnaast kunnen de chauffeurs steeds meer een dienstenpatroon kiezen dat aan hun verwachtingen beantwoordt naarmate ze ouder worden. En we maken gebruik van gunstige uitstapregelingen, zoals halftijds en voltijds brugpensioen.”

Blijvers motiveren

De Vlaamse overheid heeft maar voor een stuk grip op de beslissing om al dan niet door te gaan tot 65. “Bij een meerderheid van de collega's liggen persoonlijke redenen aan de basis van de beslissing om met pensioen te gaan: een partner die al met pensioen is, een ziek familielid, de eigen gezondheid”, zegt Gerda Serbruyens, P&O-adviseur bij het Agentschap voor Overheidspersoneel. “Ook financiële redenen zorgen er vaak voor dat iemand besluit te stoppen. Iemand die deeltijds wil werken na 60 jaar ‘verdient’ minder dan als hij met pensioen gaat. Bovendien is het moeilijk om iemand te overtuigen later met pensioen te gaan dan hij altijd in gedachten heeft gehad. Iemand die voor zichzelf heeft uitge-

maakt dat hij op 60 met pensioen gaat, kun je daar moeilijk van afbrengen.” Wat kan mensen die wel bereid zijn langer te werken, motiveren om te blijven? Waardering, een collegiale werksfeer en een eerlijk loon zijn de drie belangrijkste redenen, zo bleek uit een onderzoek van Nele Beerten en Pam Eyckmans van de faculteit Bedrijfs-economische Wetenschappen van de Universiteit Hasselt. In 2009 ondervroegen zij collega's uit het Agentschap voor Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, uit

het Agentschap Wegen en Verkeer en mensen die deelnamen aan een informatiedag voor 57-jarigen van de vzw Sociale Dienst.

Meer waardering

Dat waardering belangrijk is, beaamt Gerda Serbruyens. Zij begeleidde de studenten bij hun masterproef. “Dat zit 'm vaak in kleine dingen, zoals een bedankje of een schouderklapje. Maar ook in de autonomie die iemand krijgt om zijn werk te organiseren en in het nut van dat werk. Werken mag niet aanvoelen als bezigheidstherapie. Mensen mogen niet op een zijspoor belanden.”

Dat het nut van het werk een belangrijke factor is, merken ze ook bij de vzw Sociale Dienst. “Sommige collega's weten dat ze niet vervangen worden als ze vertrekken”, zegt afdelingshoofd Nicole De Boeck van de vzw Sociale Dienst. “Dat is mentaal zwaar, vaak zien die mensen niet in waarom ze nog zouden doorwerken. Ze hebben de indruk dat hun job niet langer zinvol is.”

Een andere uitdaging op het einde van de loopbaan kan ook nieuwe motivatie geven. “Sommige collega's zijn gewonnen voor een mentorrol of een aangepaste rol”, zegt Gerda Serbruyens. “Maar ook dat moet in overleg gebeuren. Want

Kathia Coopman (46), nachtwerker gemeenschapsinstelling De Zande, agentschap Jongerenwelzijn

“Tot 58 is genoeg”

“Mijn collega's en ik zien ons niet werken tot we 60 zijn. Ik werk zeven nachten en ben dan zeven nachten thuis en dat weegt. Overdag slaap je sowieso minder goed dan 's nachts. Ook mentaal is onze job zwaar. Je bent alleen verantwoordelijk voor een stuk van het gebouw en de inwonende meisjes. We werken bovendien met jongeren die geplaagd worden door de jeugdrechter. Als er een meisje 's nachts wordt binnengebracht en ze moeilijk handelbaar is, weegt dat door. De meeste van mijn collega's zijn niet meer van de jongsten en vinden dat 58 voor ons een mooie pensioenleeftijd is. We kunnen wel halftijds werken vanaf 50, maar dat is enorm nadelig voor ons pensioen.”

andere collega's willen gewoon tot hun 65 het werk doen waar ze goed in zijn en hebben geen behoefte aan verandering. Een perspectiefgesprek met de leidinggevende over welke richting iemand nog uit wil met zijn carrière kan dan verheldering brengen. De meeste oudere collega's willen niet uitbollen. Dat is een van de hardnekkige clichés. Een andere klassieker is dat ze niet veranderingsbereid zijn. Vaak hebben oudere collega's al zo veel veranderingen meegemaakt dat ze het nut of onnut beter kunnen inschatten dan jongere collega's. Ze vinden het belangrijk dat er geluisterd wordt naar hun ervaring en dat ze gerespecteerd worden."

Collega's en eerlijke beloning

Collega's en collegialiteit spelen een belangrijke rol in de beslissing om te blijven. De sfeer op het werk maakt dat mensen zich goed voelen in hun vel. Ook de rol van de leidinggevende is daarbij niet te onderschatten. Sommige collega's geven in het onderzoek van de Universiteit Hasselt aan dat die essentieel is voor een goede sfeer op het werk.

HOE VERLENGEN WE ONZE LOOPBAAN?

In het sectoraal akkoord 2005-2007:

- extra vakantiedagen voor 55-plussers;
- appreciatiericht;
- telewerk;
- voorrang bij vacatures voor dagwerk;
- perspectiefgesprekken;
- vervangingspool met collega's die breed inzetbaar zijn waar dat nodig is;
- andere rol opnemen binnen de functie;
- ontwikkeling stimuleren;
- interne mobiliteit stimuleren;
- sensibilisering.

Bij De Lijn:

- (halfzijdig) brugpensioen;
- werkregeling die meer aansluit bij verwachtingen;
- tijdskrediet.

De functioneringstoelagen, kortweg futo's, zijn een van de redenen waarom collega's stoppen, zo blijkt uit het onderzoek. Vaak worden die futo's volgens beurtrol toegekend of is niet duidelijk welke criteria gehanteerd zijn. Dat vindt men geen eerlijke beloning. De futo's vormen vaak een bron van ergernis en jaloezie.

Problemen

Geen waardering van de leidinggevende of collega's, opzijgezet worden ... Soms wordt het mensen te veel en kampen ze vlak voor hun pensioen nog met een burn-out. "Die problemen zijn vaak het gevolg van dingen die eerder in hun carrière misliepen", duidt Gerda Serbruyns. "Het is een rugzak die ze tijdens hun carrière volstoppen, maar die op het einde te zwaar weegt. Dat

proberen we te vermijden door de maatregelen voor een duurzaam loopbaanbeleid. Wie een probleem ondervindt, kan terecht bij de P&O'er van zijn entiteit, de preventieadviseur Psychosociaal Welzijn, Spreekbuis of de verschillende sociale diensten." Een ander, onderschat probleem is dat mensen op hun 65ste met pensioen moeten gaan. "Sommige collega's zien er echt tegenop om met pensioen te gaan", gaat Serbruyns verder. "Ze willen het liefst blijven doorgaan zo lang ze kunnen, bijvoorbeeld omdat ze alleenstaand zijn of weinig of geen hobby's hebben. Zij willen het sociale contact niet missen en vrezen het zwarte gat." Daarvoor kan de Vlaamse overheid geen oplossing bieden, want pensioenen zijn een federale bevoegdheid.

Ik wil met pensioen. Wat nu?

Wie met pensioen wil gaan, kan het best eens aankloppen bij zijn sociale dienst. 13 brengt u een overzicht van wat de sociale diensten zoal doen:

De vzw Sociale Dienst voor het Vlaams Overheidspersoneel staat in voor zo'n 19 500 collega's en heeft een ruim aanbod:

- informatiedagen 57-jarigen;
- vierdaagse cursus pensioenvoorbereiding;
- terugkomdagen waarop gepensioneerden die twee jaar geleden de cursus volgden, feedback kunnen geven of de cursus aansluit bij hoe ze het pensioen ervaren;
- informatiemoment pensioenviering plus een geschenk.

Sociale Dienst Kind en Gezin:

- driedaagse workshop *Succesvol met pensioen gaan*;
- workshop *Denk tijdig aan later*: een informatievoormiddag over toekomst- en pensioenplanning voor personeelsleden vanaf 48 jaar.

Sociale Dienst VDAB:

- cursus *Voorbereiding op het pensioen*.

De Lijn:

- mensen kunnen bij de pensioendienst van De Lijn terecht voor informatie;
- pensioneringsgeschenk;
- kleine bijdrage voor receptie.

Sociale Dienst Waterwegen en Zeekanaal:

- vierdaagse cursus *Einde loopbaan ... afscheid van arbeid* van de vzw Integraal (personeelsleden van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, De Scheepvaart en de Vlaamse Landmaatschappij kunnen die cursus ook volgen);
- een afscheidsviering voor wie dat wil;
- aanspreekpunt voor pensioenvragen.

Doe de Vlaamse overheid

Geen inspiratie voor kerst- of nieuwjaars-geschenken? Wie weet brengen deze cadeautips met een link naar de Vlaamse overheid u wel op ideeën!

Boeken: natuurfoto's en 125 jaar Kusttram

Het afgelopen jaar hebben verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid een boek uitgebracht dat een mooi plaatsje verdient in de boekenkast.

1

Het Agentschap voor Natuur en Bos maakte het kijkboek *Meer, beter, samen. Onze natuur in beeld*. Foto's van natuur in Vlaanderen worden afgewisseld met korte literaire bijdragen van bekende auteurs, zoals Benno Barnard, Bart Moeyaert, Annelies Verbeke en Dimitri Verhulst.

- Bestel dit *coffeetableboek* (196 p.) voor 25 euro + 5 euro verzendingskosten via www.natuurenbos.be (via de link *Meer publicaties*).

2

2010 staat bij De Lijn in het teken van 125 jaar Kusttram. *De Kusttram* neemt u mee op ontdekking. Fotograaf Michiel Hendryckx volgde het traject van de Kusttram en brengt een persoonlijk fotoverslag. Ook Marc Reynebeau en Bernard Dewulf schreven hun impressies neer.

- De Kusttram* (208 p.) is te koop in de boekhandel (29,95 euro), op www.lannoo.be (29,95 euro + 2,5 euro verzendingskosten) en tot 14 november in de expo *Tram in Zicht!* in de Venetiaanse Gaanderijen in Oostende (25 euro). Info op www.delijn.be/125jaarkusttram.

3

Designwijnkoeler

In de onlineshop van de Vlaamse winkel (Departement DAR) vindt u het hele jaar door geschenktips. Met deze mooi vormgegeven wijnkoeler geeft u een traditioneel geschenk met een originele vormgeving. Het koelgedeelte is dubbelwandig met vloeistof gevuld en kan in de vriezer gezet worden.

- Bestel de wijnkoeler via www.vlaanderen.be/vlaamsewinkel (voor 15 euro).

cadeau

4

Eropuit met de Vlaanderen Vakantiecheque

Met de Vlaanderen Vakantiecheque van de collega's van Toerisme Vlaanderen trakteert u op een zorgeloos week-endje weg. De gelukkige ontvanger kiest een arrangement uit het Vlaanderen Vakantielandboek. Daarin staan zo'n 450 verblijven. Voor elk wat wils dus!

- Bestel de Vlaanderen Vakantiecheque online via www.vlaanderen-vakantieland.be/overcheques.

4

5

5

Relaxen in de sauna

Voor enkele uurtjes wellness aan zee kunt u terecht in de familiesauna van het Bloso-centrum in Blankenberge. Er zijn arrangementen van 15,40 euro (alleen toegang) tot 31,30 euro (toegang, badlinnen, snack en drank).

- Bloso-centrum in Blankenberge: Koning Boudewijn-laan 15bis, tel. 050 43 52 60, blankenberg@bloso.be, www.bloso.be/centra/blankenberge.

6

Op cursus bij SYNTRA

Kent u iemand die zich in de moleculaire kooktrend wil specialiseren of zich wil toelagen op digitale fotografie? Dan is een opleiding van SYNTRA wellicht een welkom geschenk. Ook voor andere uitdagingen vindt u in het uitgebreide aanbod van bijscholing, opleidingen en trainingen vast wat u zoekt. Er is al een opleiding vanaf 48,40 euro.

- Via www.syntra.be vindt u een volledig overzicht en alle info. De opleiding *Koken/traditie/wetenschap* start op 17 januari 2011 in Kortrijk, *Digitale fotografie basis-functies* op 14 maart 2011 in Oudenaarde.

6

“Onze eigen glasvezelkabels

De Vlaamse overheid heeft ruim 1000 kilometer glasvezelkabel onder de grond zitten, verspreid over Vlaanderen. Daarnaast hebben we nog drie keer zoveel 'gewone' koperkabel (niet op de kaart). We zouden heel wat geld kunnen uitsparen als we meer kantoren en computers via dat kabelnetwerk met elkaar kunnen verbinden. Dat is wat verschillende collega's hopen en onderzoeken. En er staan nog meer projecten op stapel die een structurele besparing kunnen meebrengen in ICT.

MAARTEN DE GENDT

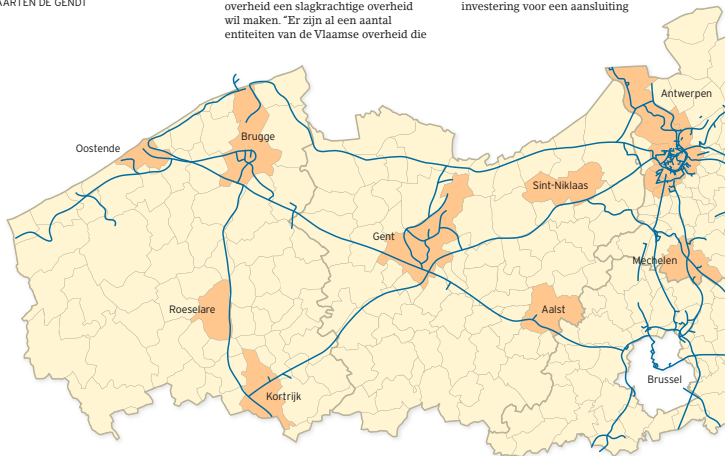
Ons glasvezelnetwerk bestaat vooral uit kabels langs waterwegen en autowegen. Die worden onder meer gebruikt om elektronische verkeersborden, verkeerscamera's, flitspalen, bruggen, sluizen enzovoort te bedienen. Het beheer is in handen van de afdeling Elektromechanica en Telematica van het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV).

“Maar we zouden die glasvezelkabels misschien ook kunnen gebruiken om meer kantoorgebouwen, en dus ook de computers in onze kantoren, met elkaar te verbinden”, zegt Jef Van Der Wee. Hij is ICT-adviseur bij het Departement Werk en Sociale Economie en project-leider Rationalisatie van ICT. Dat is een van de vele projecten van het actieplan Vlaanderen in Actie, meer bepaald van het onderdeel dat van de Vlaamse overheid een slagkrachtige overheid wil maken. “Er zijn al een aantal entiteiten van de Vlaamse overheid die

van het bestaande netwerk van AWV gebruikmaken voor hun kantoorconnecties, maar toch huren de verschillende entiteiten nog meer dan 900 verbindingen bij commerciële aanbieders zoals Belgacom of Telenet. Als we meer gebruikmaken van het bestaande netwerk, hoeven we minder commerciële verbindingen te huren en kunnen we (waarschijnlijk) veel geld besparen.”

Interessant voor 180 locaties

Volgens de collega's van de Interne Audit van de Vlaamse Administratie, die een ander grondig onderzoek hebben, zou het voor heel wat gebouwen en locaties interessant zijn om hun commerciële verbinding in te ruilen voor een aansluiting op ons eigen netwerk. Voor zo'n 130 locaties zou de investering voor een aansluiting

beter gebruiken”

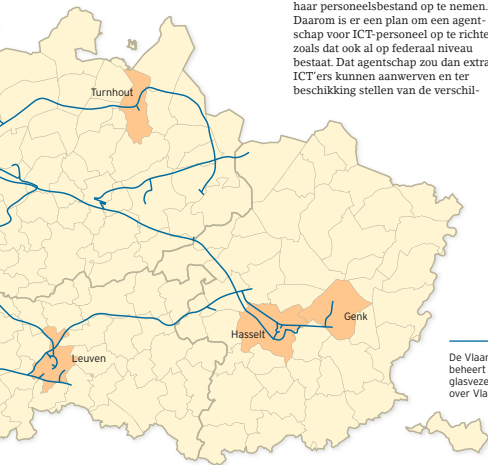
bijvoorbeeld binnen tweeënhalf jaar terugbetaald kunnen zijn, wat vanaf dan een jaarlijkse besparing van maximaal 36 % zou opleveren. Als we zo'n 180 locaties zouden aansluiten, dan is dat op minder dan tien jaar terugverdiend. Voor de rest is aansluiten minder interessant, bijvoorbeeld omdat ze niet dicht genoeg in de buurt liggen van ons eigen glasvezelnetwerk. “Maar we gaan niet meteen al die gebouwen aansluiten op het glasvezelnetwerk”, vertelt Van Der Wee. “Eerst moeten we nog veel vragen beantwoorden. Wat willen we bijvoorbeeld met ons netwerk doen, en wat niet? Zijn er geen problemen die kunnen opduiken? En hoe zorgen we ervoor dat de

bediening van sluizen of elektronische verkeersborden niet in het gedrang komt? Dat proberen de collega's van AWW en van het Departement Bestuurszaken uit te klaren, samen met grote gebruikers zoals Kind en Gezin, de VDAB en De Lijn.”

Meer ICT zelf doen

Er staan nog andere projecten op stapel die een besparing en een efficiënter gebruik van onze ICT kunnen betekenen. Rond ICT-personeel, bijvoorbeeld. “Externe ICT-consultants inhuren kost veel geld”, legt Van Der Wee uit. “Een eigen ICT-specialist komt vaak goedkoper uit. Maar niet elke entiteit kan het zich permitteren om voldoende ICT-specialisten in haar personeelsbestand op te nemen. Daarom is er een plan om een agentschap voor ICT-personeel op te richten, zoals dat ook al op federaal niveau bestaat. Dat agentschap zou dan extra ICT'ers kunnen aanwerven en ter beschikking stellen van de verschil-

lende entiteiten van de Vlaamse overheid, als een soort interne consultant. Het gaat niet om programmeurs en zo, maar om mensen die de link kunnen leggen tussen onze dagelijkse werking en ICT, bijvoorbeeld als projectleider of analist.” Na de outsourcing van de laatste jaren, volgt er nu dus een (kleine) insourcing. “Het geld dat we daarmee uitsparen, kan naar innovatieve projecten gaan die voor de burgers en bedrijven een echte meerwaarde kunnen betekenen.” Het agentschap zal er nog niet van vandaag op morgen staan. De voorbereiding neemt nog enkele jaren in beslag. Als alles meezit, lukt het tegen 2012. Natuurlijk blijft de meeste ICT-dienstverlening extern. Maar ook dat zou in de toekomst anders aangepakt worden. Van Der Wee: “Momenteel hebben we één gemeenschappelijk dienstencontract met één leverancier, EDS-Telinus. Dat is een contract waarin alle mogelijke ICT-dienstverlening voor zeven jaar samen zit. Maar als dat contract afloopt, kunnen we het eens op een andere manier proberen. Bijvoorbeeld door de ICT-dienstverlening in percelen op te delen, zodat verschillende gespecialiseerde aanbieders kunnen meedingen naar een deelje van de opdracht. Dat is een van de ideeën die we nu al onderzoeken. De bedoeling is in ieder geval om ervoor te zorgen dat we als Vlaamse overheid minder afhankelijk zijn van één contract en meer ICT-diensten op maat van iedere entiteit kunnen aanbieden.” Maar ook dat idee is niet voor morgen. Het huidige ICT-contract loopt immers nog tot 2015.

De Vlaamse overheid beheert 1000 kilometer glasvezelkabel, verspreid over Vlaanderen

“Het gaat ons om de fun

en het engagement”

Jo De Ro (37) (rechts op de foto)

- ✓ Administrateur-generaal van het Agentschap voor Onderwijscommunicatie (AOC, 80 personeelsleden)
- ✓ AOC verzorgt met *Klasse, Klasse voor ouders, Yeti, Maks* en nieuwsbrieven de communicatie van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming met de professionele onderwijswereld en het grote publiek. AOC maakt ook *TV Klasse*, biedt de leraren- en leerlingencarten aan, huisvest de Canoncultuurcel, vormt de backoffice van 1700-onderwijs ...
- ✓ Licentiaat in de Communicatiewetenschappen (VUB)
- ✓ Geboren in: Liedekerke (Vlaams-Brabant)
- ✓ Werkt in: Brussel
- ✓ Woont in: Vilvoorde (Vlaams-Brabant)
- ✓ Ambtenaar sinds 2006
- ✓ Getrouwd met Petra, vader van twee zonen Jaro (12) en Zeno (9), en peter van Tiemen, Barts zoon
- ✓ Zegt over zichzelf: “Als leidend ambtenaar heb je nog een leven. Als woordvoerder niet”

Bart Julliams (38) (links op de foto)

- ✓ Raadgever Werk op het kabinet van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport van Philippe Muyters (N-VA, 34 personeelsleden)
- ✓ Het kabinet zet de politieke beleidslijnen uit voor de bevoegde beleidsdomeinen en werkt die samen met de administraties uit tot concrete acties
- ✓ Licentiaat in de Rechten (VUB)
- ✓ Geboren in: Kapellen (Antwerpen)
- ✓ Werkt in: Brussel
- ✓ Woont in: Geel (Antwerpen)
- ✓ Kabinetsmedewerker sinds juni 2010, voorheen advocaat en legal consultant bij humanresspecialist SD Worx
- ✓ Alleenstaand, co-ouder van Tiemen (3) en Jinte (1)
- ✓ Zegt over zichzelf: “Ik zou het moeilijk hebben om constant neutraal te zijn. Ik heb liever een kleur en overtuiging die ik kan gebruiken om de dingen in beweging te krijgen”

“In elke organisatie heb je voortrekkers. Die moet je vinden om de rest mee te krijgen”, zegt Jo De Ro, als administrateur-generaal van het Agentschap voor Onderwijscommunicatie de jongste leidend ambtenaar van de Vlaamse overheid en de voortrekker der voortrekkers. De Ro is al sinds zijn studententijd het vleesgeworden engagement, altijd bereid en enthousiast om “er aan te beginnen en te blijven doorgaan”. Dat heeft hij gemeen met zijn *beste vriend, beste collega* Bart Julliams (38), indertijd collega-“studentenleider” op de VUB en nu adviseur Werk op het kabinet van minister Muyters. “We zijn wat rustiger geworden, maar in de kiem doen we nog altijd wat we deden in onze studentenjaren”, klinkt het.

FRANK WILLEMSE EN LEEN DE DYCKER

De ‘studentenleiders’ in Jo De Ro en Bart Julliams halen vrolijk de ene na de andere herinnering uit de jaren negentig op: over plakploegen en jeneverflansen, vrije radio’s die uit de lucht werden gehaald, doorzakken op café en avonturen met een brandslang. Het was echter meer dan geslemp en het oversteeg het romantische idee van de student op de barricade. “Het was niet alleen fun, maar ook pure ernst. De VUB had toen een budget van 2 miljard frank (40 miljoen euro, red.) en de sociale raad van 300 miljoen frank (750 000 euro, red.). En wij beslisten mee hoe die miljoenen besteed werden”, zeggen ze. De Ro was en is nog altijd de enige student ooit in ons land die - toen hij amper twintig was - ondervoorzitter werd van de raad van bestuur van een universiteit. Ook Julliams zat als student mee aan het stuur van de VUB als voorzitter van de sociale raad en als lid van de raad van bestuur.

Waarom gingen jullie je als student bezighouden met het bestuur van de universiteit?

BART: “Wat moesten we anders doen: comazuipen? (lacht)”

JO: “Engagement is me met de paplepel ingegeven. Mijn ouders waren niet alleen overtuigde leerkrachten in het toenmalige rijksonderwijs, mijn vader was ook OCMW-voorzitter in Liedekerke voor de toenmalige PVV. De deur stond altijd open voor wie problemen had. Ik vond het fantastisch om iedereen van school en uit het dorp over de vloer te zien komen. Maar ik had ook gezien hoe mijn vader een paar keer met zijn kop tegen de muur was gelopen en hoe lelijk de achterkant van de partijpolitiek kon zijn. In die mate dat ik er niks meer mee te maken wilde hebben toen ik naar de universiteit vertrok. Maar het gevoel dat je iets moest doen om iets te veranderen, bleef wel kriebelen. De VUB bleek erg democratisch en studenten konden echt mee beslissingen nemen. Dat interesseerde me wel.”

BART: “Bij mij thuis was er van politiek geen sprake, maar ik ben wel net als Jo het type dat vindt: ‘Als iets je niet zint, moet je de culot hebben om er iets aan te doen’. De eerste twee jaar dat ik er zat, pendelde ik nog tussen Kapellen en Brussel. Pas toen ik op kot ging, ontdekte ik het bestaan van een clubje kerels dat zich bezighield met de VUB besturen.”

Bart Julliams: "Ik heb geleerd mezelf af te stoppen. Het risico bestaat dat je zoveel trekt voor anderen dat je zelf niet meer vooruitkomt"

Deden jullie het ook met een carrière in gedachten?

JO: "Neen, ik vond het vooral belangrijk dat het leuk bleef. En dat men niet alleen naar ons luisterde, maar ook deed wat we wilden."

BART: "Het ging om de fun en het engagement. Het ging om de dingen te kunnen veranderen en in beweging te zetten."

Waar hebben jullie het meest geleerd: in de les of in de bestuursraden van de universiteit?

BART: "Het is de combinatie van beide. In de les zat ik tussen juristen en die hebben wel eens de neiging in absolute regeltes te denken. Je hebt zeker basisregels nodig, maar ik heb door mijn engagement geleerd dat absolute regels fout zijn en dat je pragmatisch moet handelen, doelgericht."

JO: "Rik Van Aerschoot (de toenmalige voorzitter van de raad van bestuur van de VUB, red.) zei altijd: 'In de VUB heb je veel personeelsleden en studenten. Er zijn er maar een paar - een autobus vol - die de boel vooruit trekken. De rest hangt er in een lange trein achter.' En zo is het overal, in elke organisatie. Dat is een les die ik heb onthouden. Sindsdien zoek ik altijd naar die paar die de boel trekken en de rest meekrijgen."

Is het niet vermoeiend om altijd opnieuw de kar te trekken?

JO: "Soms wel ja."

BART: "Ik heb geleerd mezelf af te stoppen. Het risico bestaat dat je zoveel trekt voor anderen dat je zelf niet meer vooruitkomt."

JO: "En dan crash je."

Waarom wilden jullie bij de Vlaamse overheid werken?

JO: "Ik wilde journalist worden, maar zondagswerk op de sportredactie van *De Morgen* deed me daarvan terugkomen. Ik ben dan voor parlementsleden gaan werken en ben opnieuw de partijpolitiek ingerold waardoor ik Marleen Vanderpoorten heb leren kennen en op het kabinet Onderwijs ben terechtgekomen. Daar konden we werken aan al wat we op de VUB hadden gedaan, maar dan op grotere schaal: 'participatie', 'gelijke kansen', 'mobiliteit' ... En dat doe ik hier bij het agentschap eigenlijk nog altijd. Dus ja, er zal wel een lijn richting overheid in hebben gezeten, maar ik zie me ooit toch nog journalist of leerkracht worden."

"Op het kabinet werken sprak tot mijn verbeelding. Beleid kunnen en mogen maken. De rechterhand van een minister zijn. Iets kunnen veranderen"

BART JULLIAMS

BART: "Jo vroeg me wel eens om op het kabinet Onderwijs te komen werken en dat sprak tot mijn verbeelding. Beleid kunnen en mogen maken. De rechterhand van een minister zijn. Dicht bij de macht staan. Iets kunnen veranderen. De kick herbeleven uit onze studententijd. Maar als je op een kabinet gaat werken, weet je dat het sneller kan eindigen dan je denkt. Ik werkte in de privésector met een contract van onbepaalde duur en was graag legal consultant in personeelszaken. Tot voor 2008 was dat fun en ging het over loon-

optimalisatie, personeelstevredenheid ... Maar sinds de crisis ging het plots over herstructureren, afslankingen en loonsvermindering en het is niet zo leuk om daarbij te moeten helpen. Als je dan gevraagd wordt om het werkbeleid mee uit te zetten voor de Vlaamse overheid, en dan nog voor Philippe Muyters, zeg je niet meer nee."

Ben je hier komen werken voor de centen?

BART: "Je zorgt ervoor dat je niet achteruitgaat, maar als je een job op een kabinet aanneemt voor de centen, ben je verkeerd bezig. Je hebt zeker een engagement nodig, anders blijf je beter in de privé. Maar hoeveel ik verdien, ga ik hier niet aan de grote klok hangen."

De openbaarheid van lonen geldt inderdaad niet voor kabinet-medewerkers. Wel voor leidend ambtenaren. Jo?

JO: "Ik verdien als contractueel leidend ambtenaar in een zesjarig mandaat 3829 euro netto per maand (loon + mandaatvergoeding) en ik heb een dienstwagen. Dat is een goed loon."

BART: "Dat is inderdaad een fair loon als je rekening houdt met de verantwoordelijkheden die je hebt. Ook redelijk vergelijkbaar met het bedrijfsleven."

Jullie maken geen geheim van jullie politieke kleur, blauw voor alle duidelijkheid. Kun je dat loskoppelen als je respectievelijk leidend ambtenaar of adviseur voor een N-VA-minister bent?

JO: "Ja. Je hebt natuurlijk je overtuiging, maar dat is geen beletsel om je job goed te doen wel integendeel."

Jo De Ro: "Je mag een fantastische fiets hebben, maar als je geen ketting hebt, raak je geen meter vooruit. Communicatie is die ketting"

BART: "Wij delen op het kabinet in de eerste plaats een sociaal-economisch en Europees verhaal. En een geloof in Philippe Muyters. Dat is voldoende om goed te kunnen samenwerken."

JO: "Het is toch goed dat er mensen van buitenaf willen meedoen. Dat is ook zo bij het agentschap dat ik leid. Een kwart van mijn medewerkers zijn gedetacheerde leerkrachten, vaak mensen die in hun klas en school al het verschil maakten en dat voor alle klassen van Vlaanderen willen doen. Geëngageerde mensen uit het veld bij het overheids-werk betrekken, dat kan ik elk departement en agentschap aanraden."

Het Agentschap voor Onderwijscommunicatie is op vele vlakken een buitenbeentje in de Vlaamse overheid. Hoe komt dat?

JO: "Omdat wij het enige agentschap zijn dat bijna exclusief met communicatie bezig is en op een andere manier dan vaak het geval is. De ministers Coens en, later, Van den Boschse wilden twintig jaar geleden al dat de overheidsdienst Onderwijs niet alleen een denktank of een sociaal secretariaat zou zijn voor onderwijsaangelegenheden. Ze wilden ook begrepen als 'participatie', 'gelijke kansen', 'mobiliteit' uitleggen aan professionals en het grote publiek. En niet met stencils of met een hoera-verhaal van de minister, maar op een onafhankelijk journalistieke en positieve manier. Dat is uniek in de wereld. We hebben hier de voorbije jaren heel veel landen op bezoek gehad die stevig onder de indruk waren van hoe wij dat doen. Er zijn hier zelfs ministers en kabinetten komen kijken om te zien of ze een soortgelijk initia-

tief konden opzetten voor hun domein, maar ze durven de drempel niet over."

De Vlaamse overheid bespaart lineair twintig procent op communicatie. Betekent dat voor het Agentschap voor Onderwijscommunicatie twintig procent besparen op het hele budget?

JO: "Ja, en wij doen dat door vooral eenmalige projecten te schrappen en nog efficiënter te werken. Maar van onze periodieke communicatie blijven we af. Want die is het meest essentieel van allemaal. Als het weer wat beter gaat, moeten we eens allemaal samen gaan zitten om vast te leggen hoe we als

"Geëngageerde mensen uit het veld bij het overheidswerk betrekken, kan ik elk departement en agentschap aanraden"

JO DE RO

Vlaamse overheid duurzaam kunnen communiceren met de burger. Je mag een fantastische fiets hebben, maar als je geen ketting hebt, raak je geen meter vooruit. Communicatie is de ketting die je doet vooruitkomen."

Zijn je collega's-leidend ambtenaren en de ministers zich daarvan bewust?

BART: "Hij maakt ze daar wel bewust van. Zo kennen we hem."

JO: "(lacht)"

Werken jullie hard?

JO: "Ik hou eraan mijn kinderen's mor-

gens aan de school af te zetten. En dat lukt meestal. Ik woon in Vilvoorde en ben hier in twintig minuten. Ik probeer 's avonds niet te laat te vertrekken, maar ik moet vaak vergaderingen voorzitten. Niet noodzakelijk als leidend ambtenaar, want ik ben ook politicus in Vilvoorde. Ik kan nog wel tijd maken voor mezelf en mijn gezin. Dat is het grote verschil met werken op een kabinet. Als leidend ambtenaar heb je nog een leven. Als woordvoerder, zeker op binnenlandse zaken, niet."

BART: "Ik heb het nadeel dat ik in Geel woon en dus pendel, anderhalf uur met de trein. Dat is echter ook een voordeel, want in de trein kan ik werken. Vroeger reed ik voortdurend in de auto heen en weer. Dan stond ik in de file te stressen. Ik zat me op te winden en was niet productief. Dat was twee keer balen."

Hebben jullie een evenwicht gevonden tussen jezelf, je gezin, je engagement en je werk?

JO: "Ik denk van wel, maar zonder mijn vrouw zou het niet zou lukken. Ze werkt bij een bank en is woensdagnamiddag en vrijdag thuis. Zij speelt thuis taxi voor de kinderen en ik probeer dat te compenseren in het weekend."

BART: "Ik ben nog niet lang geleden co-ouder geworden. Ik ga nu om de week voor de kindjes zorgen. 's Morgens breng ik ze weg, 's avonds ga ik ze op tijd halen. Het is een kwestie van organisatie, maar dat gaat lukken. Ik heb er alle vertrouwen in."

Succes ermee.

“Een quiz met een goede bier

Marnix Baes (midden) aan het werk met zijn quizploeg Clockwork

13 zocht en vond de bollebozen onder de ambtenaren. Zij die al eens kunnen antwoorden op een vraag in *De Canvascrack of Blokken*, of die net iets meer of veel meer weten. Een confrontatie met grijze hersencellen op volle toeren.

FILIP DE MAESSCHALCK

Marnix Baes (41), verificateur bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten is een rasquizzer die er bovendien nog wat aan overhoudt: “Ik heb ooit 12 500 euro gewonnen bij *Waagstuk* en 9000 euro bij *Per Seconde Wijzer*.” Hij maakt met zijn quizploeg *Clockwork* regelmatig de quizzalen onveilig. “Ik speel zo’n veertig keer per jaar met mijn vaste ploeg en dan nog een dertigtal keer als huurling bij andere ploegen. Wie iemand nodig heeft voor de thema’s geschiedenis, aardrijkskunde, kunst en fauna en flora, kan op mij rekenen. En elke quiz met een goede bierkaart maakt ook kans op mijn aanwezigheid. (lacht) Ik vind het

vooral een leuk tijdverdrijf waarmee je nog wat bijleert.” Zijn passie groeit nog altijd. Zo trekt hij een keer per jaar naar het buitenland om deel te nemen aan het Europees Quizzkampioenschap. “Daar komen de *diehard*quizzers samen om drie dagen en nachten te quizen. Zo maak je kennis met de verschillende quizzculturen in de deelnemende landen. In Noorwegen en Estland zit het quizen in de lift, terwijl het bij ons en bij de Britten allang een ingeburgerde hobby is. Niet verwonderlijk dat de beste Europese quizzers uit die landen komen. Interessant is ook dat je leert dat er

kaart is extra interessant"

geen vaste quizcanon is. Zo krijg je in Groot-Brittannië meer vragen over golf of cricket, terwijl in Estland vaker naar schaken of operettes wordt gevraagd. Ik vind het in elk geval allemaal interessant. Een goede quizvraag moet me verrassen, iets nieuws vertellen zodat ik het antwoord nadien ook gemakkelijker onthoud. Voor de prijzen doe ik het allang niet meer, de enige vereiste is dat het 'iets kleins, lichts en handeldbaars' is."

"Bart De Pauw is een trouwe deelnemer"

"405 tevreden quizzers. Die moet je verdienen. Elk jaar." **Luc Vander Elst (51)**, diensthoofd projectwerving bij de Vlaamse Landmaatschappij in Vlaams-Brabant, weet waarover hij spreekt. "Wij organiseren nu al voor de veertiende keer een quiz ten voordele van onze zaalvoetbalclub CSK Everberg en de kaarten om deel te nemen aan onze quiz zijn altijd volledig uitverkocht. Vorig jaar zelfs in vijf dagen tijd." Luc weet zelf niet wat het geheim is van het succes. "We maken elk jaar een onderhoudende quiz voor gelegenheidsploegen en proberen die zo professioneel mogelijk aan de man te brengen: multimediapresentatie, kleurenkopieën, getimed tot op de minuut, een twaalfkoppige jury, een degelijke presentator, minstens vijftig personen logistiek personeel enzovoort. Quizorganisatoren die menen dat je met anderhalve man en een paardenkop een quiz in elkaar kunt steken, kunnen zich beter bedenken. Beroemd, of berucht zo je wil, zijn ook onze 'aandachtstvragen' waarbij we vragen naar de kleur van de jasjes die de mensen aan de inschrijvingstafel droegen of een goochelact met gekleurde zakdoeken, waarbij we achteraf vragen welk kleur er niet bij zat. We eindigen stevast met een 'krabronde', waarbij je zoals op de krasloten van de loterij tips kunt wegkrabben: hoe meer kraslaagjes weg, hoe minder punten natuurlijk."

En blijkbaar weten de mensen van *Studio 100* en van *Koeken Troef*, het productiehuis van Bart De Pauw, dat wel te appreciëren, want zij zijn vaste klanten op onze quiz. Misschien haalde Bart De Pauw wel bij ons inspiratie voor zijn toekomstige televisiereeks rond een quizploeg. In elk geval zal het weer volle bak zijn op 22 januari 2011. Ik kijk er al naar uit!"

"Achter mijn rug ingeschreven voor De Canvascrack"

"Ik quiz eigenlijk nooit", vertrouwt **Ellen Goetstouwers (34)**, senior auditor bij het agentschap Interne Audit van de Vlaamse Administratie, me toe. "Enkele jaren geleden zat ik echter met mijn vriend naar *De Canvascrack* met Herman Van Molle te kijken en we raakten het niet eens wie van ons beiden het meeste wist. (*lacht*) Mijn vriend heeft me dan achter mijn rug ingeschreven voor het programma en omdat er een acuut tekort is aan vrouwelijke kandidaten, werd ik vrij snel geselecteerd." Die opnames waren een leerrijke ervaring. "Je wordt geschminkt, je moet verschillende kledingstukken meenemen omdat er meerdere opnames per dag zijn, en de opnames worden af en toe stilgelegd. Het is een groot verschil met meespelen vanuit je luie zetel. Bij mij moest een opname worden overgedaan waarbij de juiste antwoorden werden overlopen. Bij de tweede take wist ik dus dat ik eruit lag, maar ik moest doen alsof. Tot overmaat van ramp had ik mijn winnende tegenstander bij de eerste take een hand gegeven om hem te feliciteren, terwijl ik dat in de uiteindelijk uitgezonden opname niet heb gedaan. Dat vonden sommigen van mijn vrienden onsympathiek, terwijl het gewoon een technische fout was. Ondanks het feit dat ik het een bijzonder leuke ervaring vond, blijft het bij dat eenmalige optreden. Ik heb aan die twee afleveringen een leuke keukenschort en een ovenwant overgehouden."

"Quizzen moet in de eerste plaats leuk zijn"

Jonathan Platteau (34), beleidsondersteuner Landbouwstatistiek, quizt zelf af en toe, maar beleeft nog meer plezier aan het opstellen van een quiz voor zijn collega's van de afdeling Monitoring en Studie van het Departement Landbouw en Visserij. "Het idee is drie jaar geleden ontstaan toen we met de tachtig collega's van onze dienst samenkwamen om de jaarplanning te bespreken. Een deel van die dag is werkgerelateerd en een deel is eerder sociaal gericht. Daarom leek het ons wel iets om door middel van een quiz elkaar beter te leren kennen." Hij kiest voor een algemene kennisquiz, genre *Blokken*, met een link naar het landbouwthema. "We proberen de vragen zo op te stellen dat de antwoorden bijvoorbeeld verwijzen naar een fruitsoort. Voor een automerk vragen we bijvoorbeeld naar de naam *Citroën*, dat soort dingen. We proberen er bij de kennisvragen voor te zorgen dat een of twee mensen van een ploeg het antwoord kunnen weten. Een slechte quizvraag is er een waarop de hele ploeg het antwoord weet, of niemand. Ik zit regelmatig tussen de middag samen met collega's Tom Coulier, Sylvie Danckaert en Sanne Bouters om te brainstormen over mogelijke invalshoeken voor de quiz. Dienstvrijstelling? Nee, dat krijgen we er niet voor." Hun inspanningen worden geapprecieerd door de collega's. Geregeld krijgen ze de vraag om de quiz over te doen met een vereniging of in familieverband.

OPROEP

Voor de volgende aflevering is 13 op zoek naar fervente wintersporters. Bent u een langlaufer, ijshockeyspeler, Elfstedentochtrijder of beoefenaar van een andere sport in bijzondere weersomstandigheden? Laat het ons weten via 13@vlaanderen.be.

Monument onder water

De 572 meter lange Sint-Annatunnel - of de voetgangerstunnel zoals iedereen hem noemt - is een van de merkwaardigste bezienswaardigheden in Antwerpen. Koning Albert I wandelde de tunnel in 1933 officieel in. Sindsdien gebruiken fietsers en voetgangers hem om onder de Schelde door van de linker- naar de rechteroever te komen en omgekeerd. De typische akoestiek, de authentieke liften en houten roltrappen maken er een sfeervolle tocht van. De publieksliften krijgen tot eind december van de beheerder, het Agentschap Wegen en Verkeer, een grondige opknappbeurt. Met respect voor al het moois uitaard, want de tunnel is een beschermd monument.

Foto: Jan Swinnen

IS TELEWERKEN EEN SUCCES?

Gezellig thuis en toch

A woman with blonde hair, wearing a white floral dress and a black necklace, is sitting in a wooden chair, smiling at the camera. She is in a home office that is cluttered with various items. To her left is a desk with a laptop, a keyboard, and several stacks of papers. Behind her is a window with colorful curtains. On the wall, there are several small figurines and a calendar. The overall atmosphere is cozy and lived-in.

Veerle Deconinck van het Agentschap voor Overheids-personeel (AgO) werkt wekelijks een dag thuis en is daar heel tevreden mee

druk aan het werk

Telewerken staat al jaren hoog op de agenda bij de Vlaamse overheid. Een of meer dagen werken van thuis uit of in een satellietkantoor bespaart kantoorruimte en hoort bij de moderne, flexibele organisatie die we willen zijn. In 1997 werd al voor het eerst met structureel telewerk geëxperimenteerd: drie rekenplichtigen mochten enkele dagen per week thuis werken, met een laptop, gsm en modem van het werk. In 2006 was de tijd van het experimenteren voorbij en werden de principes voor structureel telewerk voor de hele Vlaamse overheid in een omzendbrief gegoten. Vier jaar later vraagt 13 zich af hoe het in de praktijk met telewerken bij de Vlaamse overheid is gesteld.

MAARTEN DE GENDT

Telewerken stoelt op een aantal mooie principes, maar is ook gewoon een kwestie van kantoorruimte besparen. Daar heeft de Vlaamse overheid nooit een geheim van gemaakt. Telewerken gelijktijdig invoeren met een verhuizing brengt een serieuze besparing op de huur van kantoorruimte met zich mee. Een omzendbrief van de minister van Bestuurszaken uit 2006 stelt dat we bij de verhuizing naar een nieuw gebouw of bij de herinrichting van kantoorruimtes bruto slechts in 23 vierkante meter per persoon moeten voorzien. Dat komt gewoonlijk overeen met werkplekken voor zo'n 80 % van het personeel. Onder andere telewerk kan ervoor zorgen dat er nooit meer dan acht op de tien personeelsleden tegelijk aanwezig zijn.

Gerda Serbruyns, P&O-adviseur bij het Agentschap voor Overheidspersoneel, kan nog enkele cijfers geven: "Toen we een internationaal handboek over telewerken hebben voorgesteld, hebben we eens gekeken wat de huurkosten zijn voor een kantoor in Brussel. Voor een werkplek van 30 kubieke meter betaal je op jaarbasis 5100 euro, zonder installatiekosten." De besparing kan dus hoog oplopen als het om veel personeelsleden gaat. Zoals bij de verhuizing naar het Ellipsegebouw in 2007, waarbij zo'n 500 mensen

"De recente besparingsrondes hebben vermoedelijk nog niet geleid tot het stopzetten van telewerken, maar er zijn wel entiteiten waar ze de kat uit de boom kijken om het in te voeren"

Gerda Serbruyns, P&O-adviseur bij het Agentschap voor Overheidspersoneel

méer op dezelfde kantooroppervlakte kwamen te zitten. Als we de cijfers grofweg mogen vermenigvuldigen, is dat al snel zo'n 2,5 miljoen euro per jaar bespaard. Al is het niet zo zwart-wit, waarschuwen enkele collega's van het Agentschap voor Facilitair Management. Vaak komen er in de plaats van die uitgespaarde werkplekken extra diensten, zoals een personeelsrestaurant.

Naast de besparing op kantoorruimte brengt telewerk volgens Serbruyns ook indirecte winst met zich mee: "Telewerkers zijn gewoonlijk productiever thuis dan op kantoor. Werknemers die mogen telewerken, zien dat als een blijk van vertrouwen en willen zich daarom bewijzen. Ze gaan meer en langer werken. De meeste collega's die telewerken, geven

De principes

De Vlaamse overheid wil al enkele jaren een voortrekker zijn bij de invoering van telewerk. Daarom werd in 2006, in overleg met de vakbonden, een omzendbrief opgesteld om de principes voor structureel telewerken vast te leggen:

- Structureel telewerken gebeurt minimaal een dag per week en maximaal drie dagen per week.
- Telewerken gebeurt op vrijwillige basis, maar een leidinggevende beslist of het kan. Telewerken is dus geen plicht, maar ook geen recht.
- Er is geen financiële vergoeding voor telewerken.
- Leidinggevende en telewerker ondertekenen een afspraken document over de taken die tijdens telewerken worden uitgevoerd.
- In de personeelsstatuten wordt geregeld dat de werkgever de ter beschikking gestelde middelen en aansluitingskosten ten laste neemt en dat die ter beschikking gestelde verbinding ook voor private doeleinden kan gebruikt worden.

Ad-hoc telewerk, dat wil zeggen occasioneel thuis of in een satellietkantoor werken zonder vaste regelmaat, behandelt de omzendbrief niet. Vaste principes voor occasioneel telewerk zijn er dus niet. Er zijn echter minstens evenveel collega's die occasioneel telewerken. In de praktijk blijkt dat telewerk de voorbije jaren op heel veel verschillende manieren geëvolueerd is.

aan dat ze thuis minder gestoord worden dan op kantoor, en daardoor veel geconcentreerder en efficiënter kunnen doorwerken."

“Productiever”

Heidi Mulkers, personeelsverantwoordelijke bij VLAM: “Zo’n vier jaar geleden zijn we bij VLAM structureel thuiswerk begonnen in te voeren. We hebben het

eerst uitgetest in een proefproject met 12 thuiswerkers. Voor en na het proefproject hebben we een korte enquête gehouden over hoe ze het telewerken ervaren. Daaruit bleek dat ze allemaal vonden dat je sneller en productiever kunt werken; thuis is er minder afleiding en kun je je beter concentreren, zeker tegenover een open werkomgeving. En ook de tijds winst voor het woon-werkverkeer vinden ze natuurlijk een belangrijk pluspunt.”

Besparen op telewerk?

Telewerken kost echter ook geld. Volgens de omzendbrief is de werkgever bij structureel telewerk immers verplicht om de nodige middelen ter beschikking te stellen en een aansluiting op het netwerk te bekostigen. In de praktijk beschikken de meeste structurele telewerkers over een laptop, een gsm en een internetverbinding op kosten van het werk. Dat is niet vanzelfsprekend in tijden van besparing. “Al hoeven die kosten niet zo hoog te zijn als ze op het eerste gezicht lijken”, zegt Gerda Serbruyns. “Het loont de moeite om met de ICT-dienst na te gaan of er nog veel geïnvesteerd moet worden in een structureel telewerker. Misschien beschikt hij bijvoorbeeld al over een laptop of een gsm van het werk.” In de praktijk geven niet alle entiteiten hun telewerkers een gsm mee. De afspraak is bijvoorbeeld dat u telefonisch bereikbaar bent op uw thuis telefoon of privé-gsm. Ook een internetabonnement wordt niet overal terugbetaald - zelfs al gaat dat wat in tegen de principes van de omzendbrief. De meeste mensen hebben tegenwoordig een breedbandverbinding thuis, en veel collega's vinden het niet erg om die voor hun werk te gebruiken. Er zijn zelfs collega's die weigeren om hun internetabonnement door de werkgever

te laten betalen, bijvoorbeeld omdat ze dan een voordelig pakket met digitale televisie kwijt zijn.

“Tot nu hebben de besparingsrondes nog niet geleid tot het stopzetten van telewerk”, vermoedt Serbruyns. “Maar over enkele maanden zullen we daar meer over weten, want momenteel houden de collega's van het Departement Bestuurszaken een nieuwe bevestiging over de verspreiding van telewerk in de Vlaamse overheid.” Er zijn enkele diensten die hun voorbereidingen voor structureel telewerken op een laag pitje hebben gezet, weet Serbruyns. “Van P&O-collega's horen we dat ze een principiële beslissing over de invoering van structureel telewerk niet altijd op de agenda krijgen van hun directiecomité, zeker niet in deze tijden van besparingen. Entiteiten die over genoeg werkplekken beschikken voor alle personeelsleden, voelen niet altijd de behoefte om met structureel telewerk te starten.”

Ze hoopt dat die entiteiten telewerken niet definitief afvoeren. “De risico's van niet te investeren in telewerk zijn op termijn veel groter. Organisaties die geen telewerk toelaten, worden minder aantrekkelijk op de arbeidsmarkt. Jonge werkzoekenden vinden de mogelijkheid om te telewerken belangrijk.” Telewerk biedt heel veel voordelen voor werknemers. Minder reistijd voor woon-werkverkeer en een beter evenwicht

tussen werk en privé zijn de meest aangehaalde redenen. “Vergeet ook niet dat er een grote interne arbeidsmarkt is binnen de Vlaamse overheid, waar onderlinge concurrentie heerst tussen de 75 departementen en agentschappen. De vraag naar telewerk bij de collega's is groot. Als je intern wilt solliciteren, en je kunt kiezen tussen een entiteit waar je wel kunt telewerken en een waar dat niet kan, is de keuze misschien snel gemaakt.”

Efficiënter werken

Een andere bedreiging voor telewerken is het gebrek aan vertrouwen tussen de leidinggevende of de collega's op het werk, en de collega thuis.

Hoe controleer je of een thuiswerker er niet de kantjes afloopt? “Uiteindelijk blijkt dat een van de grootste bezwaren tegen telewerk te zijn”, vertelt Gerda Serbruyns. “Het zal dan ook niet verbazen dat werknemers over het algemeen veel happier zijn om aan telewerk te beginnen dan hun chef. Als leidinggevenden telewerken toelaten, stellen ze vaak strikte controlesystemen in. Sommige telewerkers moeten een uitgebreid verslag maken van hun activiteiten tijdens hun telewerkdag. Anderen moeten op het einde van de dag hun eindproducten naar hun chef mailen. Dat kun je misschien een tijdje volhouden, maar uiteindelijk weegt zo'n zware controle door op de prestaties. Ik merk dat chefs vaak een nieuwe stijl van leidinggeven aannemen als hun medewerkers beginnen te telewerken. Een stijl die minder gericht is op controle, en meer aanstuurt op prestaties en resultaten.”

Alleen voor de hogere niveaus?

“Ik weet dat hier en daar alleen de hogere niveaus mogen telewerken”, betreurt Gerda Serbruyns. “Net zoals telewerken op sommige plaatsen een soort beloning is voor een handvol werknemers. Zelf ben ik daar niet voor te vinden: waarom zou je slechts een beperkte groep iets gunnen als een veel grotere groep erbij gebaat is? Maar ik begrijp waarom het gebeurt. Soms be-

“Betaalbaar houden”

Wim Deldime van de Managementondersteunende Diensten van het Departement Financiën en Begroting: “Bij Financiën en Begroting is afgesproken dat de inter-

net aansluiting alleen wordt terugbetaald als je op regelmatige basis telewerkt. Dat is om het allemaal wat betaalbaar te houden. We zijn immers een beleidsdomein waar zeer veel mensen telewerken. Recent zijn bijvoorbeeld de collega's bij de Vlaamse Belastingdienst in Aalst ermee begonnen. Wij zijn trouwens al dertien jaar met telewerk bezig en het eerste proefproject liep bij ons, in 1997!”

"Vertrouwen geven"

Dirk Vanderpoorten, secretaris-generaal van het Departement Werk en Sociale Economie: "Ik vind het belangrijk dat je als leidinggevende je medewerkers vertrouwt."

Wij hanteren een prestatie-managementsysteem, waarbij ieder team wekelijks in overleg bepaalt wat elk teamlid die week moet doen. Voor mij maakt het daarom niet uit waar en wanneer mensen precies aan het werk zijn, als ze hun werk maar goed doen. Dat betekent dat ze bijvoorbeeld op woensdagmiddag voor de kinderen kunnen zorgen, op voorwaarde dat ze op een ander moment hun werk afmaken, en op voorwaarde dat ze telefonisch beschikbaar blijven, natuurlijk. Ik merk dat een aantal collega's dan 's avonds of op zaterdag of zondag voortwerkt. Uiteindelijk wordt er zo vaak harder gewerkt en meer gepresteerd dan in een klassiek *nine-to-five* systeem."

gint telewerken met een paar mensen die occasioneel thuis of op een andere locatie werken. En dat zijn vaak mensen van een hoger niveau, bijvoorbeeld adviseurs die geconcentreerd aan een beleidsnota willen doorwerken, ook na de uren. Maar als telewerken na een tijdje gestructureerd wordt ingevoerd, zie je gewoonlijk dat iedereen die daarvoor in aanmerking komt, kan telewerken. Ook de lagere niveaus."

Voor een aantal functies in lagere niveaus is het niet mogelijk om te telewerken, bijvoorbeeld onthaalpersoneel, catering- en schoonmaakpersoneel, arbeiders en chauffeurs. Die hebben nu eenmaal taken die je niet thuis kunt uitvoeren. "Iedereen heeft trouwens taken waarvoor je op de werkvloer aanwezig moet zijn. Ook mensen die in dag uit nota's schrijven of financiële dossiers behandelen, moeten geregeld op kantoor zijn, voor vergaderingen, teamoverleg of evaluatiemomenten met de chef."

Eigenlijk is geen enkele functie honderd procent 'telewerkbaar'. In principe kun je van elke functie de telewerk-

"Niet structureel"

Michel Vandermeulen, hrm-directeur van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT): "Bij ons mogen de meeste mensen nu tot vijftien dagen per

jaar telewerken, maar niet structureel op een vaste dag. De aard van ons werk laat dat niet toe: we moeten veel innovatieprojecten beoordelen, altijd binnen een korte termijn. Daarvoor moeten we verschillende collega's samenbrengen, met elk een specifieke kennis die niet alleen wetenschappelijk-technologisch is. Voorlopig is veel interactie nodig: je kunt alleen een correcte, genuanceerde beoordeling maken als je met collega's met verschillende achtergronden samen zit. Maar als het tussendoor kan, zijn een aantal occasionele telewerkdagen mogelijk zonder echte formaliteiten. Vanaf 1 januari worden de vijftien dagen uitgebreid tot 35 dagen."

baarheid berekenen: voor hoeveel procent van je taken hoeft je niet op je werkplek te zijn? Als dat bijvoorbeeld zo is voor 20 % van je taken, kun je een dag op de vijf thuiswerken. "Maar dat is natuurlijk niet het enige criterium om te beslissen of je mag telewerken. Een ander criterium is of je de juiste competenties hebt: je moet bijvoorbeeld goed kunnen plannen en zelf initiatief nemen. Ook de thuissituatie is van belang: heb je een rustige werkplek, zijn er geen jengelende kinderen of huisgenoten die je storen? En tot slot moet je voldoende digitaal kunnen werken." Niet iedereen kan dus telewerken, want niet iedereen voldoet aan die voorwaarden. "Toch kun je zelfs voor de functies die op het eerste gezicht niet telewerkbaar zijn, een creatieve oplossing vinden om af en toe een thuiswerkdag in te lassen", aldus Gerda Serbruyns. "Als een onthaalbediende niet alleen de hele dag aan het onthaal moet zitten, maar af en toe ook verslagen van vergaderingen moet schrijven, kan die persoon die taken opsparen om één dag per maand thuis te werken."

Telewerk in vele vormen

Telewerk kan structureel of occasioneel. Er zijn ook tussenvormen mogelijk.

- **Structureel telewerk:** minstens één volledige dag per week komt de telewerker niet naar het basiskantoor, maar werkt hij elders. Dat kan thuis zijn, of in een satellietkantoor. In principe stelt de werkgever een laptop en internetverbinding ter beschikking, soms ook een gsm.
- **Occasioneel telewerk** of ad-hoc-telewerk: af en toe, niet op een vaste dag in de week, werkt de telewerker elders dan op kantoor, bijvoorbeeld om na een vergadering op verplaatsing niet terug naar het hoofdkantoor te moeten gaan, of om geconcentreerd te kunnen werken aan een dringende taak. Vaak werkt een occasioneel telewerker met zijn privécomputer en via zijn eigen internetabonnement.

Telewerken kan thuis, in een satellietkantoor, of op locatie.

- **Thuiswerk:** gemiddeld één tot drie dagen per week komt de telewerker niet naar het basiskantoor, en werkt hij van thuis uit via een netwerkverbinding.
- **Telewerk in een satellietkantoor:** de organisatie biedt de medewerker een werkplek waar hij enkele dagen per week dichterbij zijn thuisadres kan werken. Momenteel zijn er satellietkantoren in Antwerpen, Brugge, Brussel, Gent, Hasselt, Mechelen en Tongeren.
- **Telewerk op locatie:** collega's die zich vaak moeten verplaatsen voor het werk, werken op de locatie door met hun laptop verbinding te maken met het netwerk. Telewerk op locatie wordt soms toegepast voor 'mobiele' functies.

GOED NIEUWS VOOR PERSONEEL, SLECHT NIEUWS VOOR DE WERKGEVER

2 % extra loon

Sinds 1 oktober verdienen we bruto twee procent meer. Dat hebben we te danken aan de overschrijding van de spilindex. Het is geen echte loonsverhoging, maar eerder een signaal dat het leven twee procent duurder is geworden in vergelijking met de vorige indexaanpassing twee jaar geleden. "Die twee procent extra is goed nieuws voor de personeelsleden. Maar heel wat entiteiten hebben nu een budgettaire probleem", waarschuwt Jef Mannaerts van de afdeling Regelgeving van het Departement Bestuurszaken.

PETRA GOOVAERTS

De lonen van het overgrote deel van de Vlaamse ambtenaren worden volgens dezelfde regeling automatisch geïndexeerd. "Een vrij uniek systeem dat alleen in België en Luxemburg nog bestaat", aldus senior adviseur Jef Mannaerts. "Het volgt de levensduurte op de voet en garandeert dat onze koopkracht op peil blijft als de prijzen van goederen en diensten stijgen." De ambtenarenwedden, de sociale uitkeringen, zoals kinderbijslag en pensioenen, en de lonen van een deel van de werknemers uit de privésector zijn gekoppeld aan de gezondheidsindex. Die geeft een indicatie van de prijzen van de producten en diensten die we met z'n allen vaak kopen, met uitzondering van benzine, diesel, tabak, alcohol en energie. Zodra de gemiddelde waarde van de gezondheidsindex gedurende vier maanden een vooropgestelde waarde, de zogenaamde spilindex, overschrijdt, stijgen

de overheidslonen en de sociale uitkeringen met twee procent. Vooral de prijsstijging van aardgas zorgde in augustus van dit jaar voor een stijging van de index.

Ander systeem bij enkele EVA's

Niet alle Vlaamse ambtenaren krijgen sinds oktober meer loon. Onder meer de collega's uit de privaatrechtelijke agent-schappen volgen een ander indexeringssysteem. Zo hebben de medewerkers van Jobpunt Vlaanderen, de VLAM, de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen en de Limburgse Reconvertiemaatschappij recht op één indexaanpassing per jaar, telkens op 1 januari. Het resultaat is uiteindelijk hetzelfde: de lonen worden aangepast aan de evolutie van de levensduurte.

Budgetten onder druk

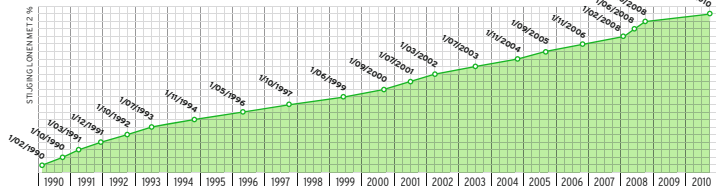
De loonindexering mag dan al goed nieuws zijn voor wie meer geld krijgt, voor wie de lonen moet betalen, is het dat minder. "Geraamd wordt dat de indexering dit jaar 7,77 miljoen euro zal kosten aan de diensten van de Vlaamse overheid - dat zijn dus (bijna) alle lezers van 13, plus de VRT en UZ Gent. 'Voort heel 2011 brengt de indexering van 2 % meerkosten van 39 miljoen euro met zich mee', aldus Jef Mannaerts.

Het is nog niet zeker of de entiteiten het budget dat nodig is om die indexsprong te betalen, (tijdig) zullen ontvangen. "Vooral voor de meerkosten in 2010 bestaat de kans dat er geen budgetten worden vrijgemaakt. Nu is 2 % meer op zich niet veel, en sommige entiteiten zullen die marge hebben, maar andere ook niet. Voor 2011 zullen de entiteiten normaal gezien het bedrag dat ze te kort hebben, bijgepast krijgen, maar dat weten we op dit moment (midden oktober, red.) nog niet." De personeelsbudgetten staan overigens ook zonder indexering al onder druk. Sinds 2009 krijgen de entiteiten geen budget meer voor de zogenaamde endogene groei of vergrijzingskosten. Dat is de automatische stijging van de lonen door bijvoorbeeld de anciënniteit.

Toch hoeft u zich geen zorgen te maken: uw geïndexeerde loon zal in elk geval uitbetaald worden, dat is wettelijk vastgelegd. "De vraag blijft alleen wie daarvoor op zoek zal moeten gaan naar extra middelen: uw entiteit, of de minister van Financiën als die bijspringt", besluit Jef Mannaerts.

 Nog vragen over de indexering? Dan kunt u terecht bij uw personeelsdienst of op <http://economie.fgov.be>.

De 21 indexsprongen sinds 1990

KATLEEN DETHIER EN DIRK CRIVITS, INSPECTEURS
BIJ MILIEU-INSPECTIE VLAAMS-BRABANT

“Een iets dikker vel hebben is soms wel handig”

Katleen

Leeftijd 35 • **Werkt** sinds 2009 bij de Vlaamse overheid als milieu-inspecteur bij de Milieu-inspectie Vlaams-Brabant van het Departement LNE • **Loon** 1650 euro netto/maand (+ 250 euro vergoeding voor bijzondere opdrachten en permanentie + maaltijdcheques) • **Niveau A** • **Opleiding** biologie • **Woont** in Gingelom, werkt in Leuven • **Komt naar** het werk met de plooi fiets en de trein • **Werkt altijd in duo**, deze keer met collega Dirk

Dirk

Leeftijd 47 • **Werkt** sinds 1988 bij de Vlaamse overheid. Eerst als inspecteur bij de VMM, en sinds 1991 als inspectiedeskundige bij de toen net opgerichte Milieu-inspectie Vlaams-Brabant • **Loon** 2200 euro netto/maand (+ 250 euro vergoeding voor bijzondere opdrachten en permanentie + maaltijdcheques) • **Niveau B** • **Opleiding** industriële milieuzorg • **Woont** in Herent, werkt in Leuven • **Komt naar** het werk met de fiets

Werkuren meestal van 8,30 tot 17 uur, maar ze kunnen hun werkdag flexibel plannen. Hebben een week per kwartaal nacht- en weekenddienst en moeten elk per kwartaal een twintigtal controles 's avonds, 's nachts en in het weekend doen • **Werken samen** met hun collega's van de Milieu-inspectie in Leuven: vier administratieve medewerkers, elf inspecteurs en het diensthoofd

Volg de dag van Katleen en Dirk →

“Echte cowboys leren we snel kennen”

Met de lijvige milieuwetgeving als leidraad gaan de elf inspecteurs van de Milieu-inspectie Vlaams-Brabant bijna dagelijks op pad om risicovolle bedrijven te controleren. Katleen Dethier en Dirk Civrivts zijn twee van hen. Ze nemen stalen van water en afval, meten geluidshinder, controleren vergunningsvoorwaarden, stellen processen-verbaal op. “Nuttig werk, want zonder controle zou het snel fout lopen.”

PETRA GOOVAERTS

Wat houdt de job van milieu-inspecteur allemaal in?

KATLEEN: “Bedrijven hebben vergunningen voor al hun activiteiten en het is onze taak om de voorwaarden te beoordelen. Wij controleren vooral de klasse 1-bedrijven in de provincie Vlaams-Brabant. Dat zijn niet noodzakelijk de grootste bedrijven, maar ze kunnen wel de grootste milieuhinder veroorzaken. We zien toe op alles waarover er milieuwetgeving bestaat: afvalwater, luchtemissies, afval, geluid en alles wat verband houdt met de exploitatie, zoals de opslag van stoffen. We houden dan in dag uit toezicht en schieten dus niet alleen in actie als er klachten zijn.”

DIRK: “We inspecteren altijd met z’n

tweeën. Dat heeft voordelen: er is altijd een getuige en als er al eens discussie is, dan sta je met z’n tweeën steviger in je schoenen. Bovendien is het soms veiliger, bijvoorbeeld als je op een moeilijk bereikbare plaats een waterstaal moet nemen.”

Wat is er typisch voor de job?

KATLEEN: “Het werk is vooral heel afwisselend en we zijn vaak de baan op. Er komt veel administratief werk bij kijken, maar daar zit ik niet echt mee. De milieuwetgeving is onze leidraad. Die verandert constant. Het vraagt dus veel tijd om bij te blijven. We doen daarvoor aan zelfstudie en volgen enkele opleidingen per jaar. Elke inspec-

teur heeft zijn eigen specialiteit - bij mij is dat bodem en grondwater, bij Dirk water - dus kunnen we met specifieke vragen terecht bij collega's.”

DIRK: “We hebben voor een stuk een politionele bevoegdheid. Ook dat hoort erbij. Bij een overtreding kunnen we een proces-verbaal opstellen en dan moet het parket beslissen over een eventuele vervolging.”

Hoe brengen jullie slecht nieuws tijdens een controle, als jullie een overtreding vaststellen?

KATLEEN: “De objectieve gegevens van een analyse zijn wat ze zijn, en vaak bestaat er geen twijfel. We zijn altijd zo diplomatisch mogelijk. Bij kleine bedrijfjes of familiezakken voelen mensen zich sneller persoonlijk aangevallen en dan moeten we de spanning al eens temperen. Je leert met die verbale agressie om te gaan en het deert me ook niet. Ik hou altijd voor ogen dat ze mijn functie aanvaallen, en niet mijn persoon. Een iets dikker vel hebben is soms wel handig. (lacht)”

Gaan bedrijven anders om met de voorschriften dan vroeger?

DIRK: “Wij merken dat het milieubewustzijn bij de meeste bedrijven toeneemt. Vooral de grotere bedrijven moeten zichzelf controleren en hun milieucoördinator moet ook jaarlijks rapporteren. Er kan altijd iets onverwachts gebeuren, problemen met de waterzuivering bijvoorbeeld waardoor er vervuurd water in de beek wordt geloosd. En soms wordt wel eens iets moedwillig verzweigd. Echte cowboys zijn er natuurlijk altijd, en die leren we snel kennen.”

08:20

De werkdag start voor Katleen. Samen met Dirk zal ze vandaag twee bedrijven bezoeken. Emmers, maatbekers, een koelbox en meetapparatuur zitten al sinds gisterenavond in de koffer van de auto. Nog even de koelementen meenemen en ze kunnen op weg.

11:20

Katleen en Dirk nemen een staal van het afvalwater om het te laten analyseren in een labo. Een vorig staal wees op een te hoge waarde voor stikstof. Het nieuwe staal moet uitwijzen of die waarde nog altijd overschreden wordt.

09:50

Start van het overleg bij een bedrijf dat grondwater uit vier grote putten gebruikt. Katleen en Dirk moeten de winningsvoorwaarden controleren. Ze zitten daarvoor aan tafel met de externe milieucoördinator van het bedrijf.

12:50

Middagpauze op het bureau met broodjes en boterhammen. Katleen keuvelt met een collega over het werk. Na een halfuur vertrekt ze met Dirk naar het volgende bedrijf.

14:35

Nadien krijgen Dirk en Katleen nog uitleg over de nieuwe zeefinstallaties en hebben ze een kort overleg over de stand van zaken van een geplande investering om de luchtmissies van een grote stookinstallatie zuiverder te maken.

11:10

Katleen controleert de toegankelijkheid van de putkelder en gaat na of er een peilbuis aanwezig is om het grondwaterpeil te meten.

14:10

De tweede staalname van de dag. Tiense Suiker gebruikt water uit de rivier de Gete om zijn installaties te koelen. Zowel van het geloosde koelwater als van het opgenomen Getewater worden stalen genomen.

15:50

Katleen en Dirk gaan weer naar hun bureau. Dirk zet de stalen in de koelkast. Daarna maken ze nog tot 17 uur verslagen en bereiden ze de volgende inspecties voor.

Lachen en lijden

U was weer met 6356 aanwezig tijdens de jaarlijkse Sportdag voor Vlaamse Ambtenaren. En u hebt zich geamuseerd, zo blijkt. 13 schreef een fotowedstrijd uit en koos deze 5 winnende foto's uit 50 inzendingen. Op onze website vindt u nog meer foto's.

Els Beaumont van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media fotografeerde collega's Robby Hendrickx en Serge Vernailen: "Mijn collega's geraken er niet uit naar waar we moeten. Uiteindelijk zijn we zonder veel problemen op de juiste bestemming geraakt."

Kris Delcon, Cinzia Mastrangelo, Betty Detré, Zarko, Leen Van der Fraenen en Lieve Thoelen (v.l.n.r.) van het Departement Onderwijs. "Ik nam mijn hond Zarko voor de eerste keer mee", vertelt Leen. "Hij heeft zich goed geamuseerd met al die collega's die met hem wilden wandelen."

Marijke Smeets, Christine Bauwens, Petra De Raedt, Annick Him-schoot, Rit Michiels en Edmond Gifford (v.l.n.r.) van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen. "In de Brusselse Matongewijk kregen we een gratis banaan tijdens onze wandeling. En die inspireerde ons tot deze foto."

"Tijdens de stadswandeling in Brussel zijn we in het Vlaamse Zuid-Afrikaans huis beland. Daar zorgden deze djembés voor de nodige ambiance", vertellen Ivan De Cock, Rudi De Brandt, Alex Camerier, Geert Van Gaever en Marc Mertens (v.l.n.r.) van het Agentschap Wegen en Verkeer.

Kaat De Cubber van het Agentschap voor Landbouw en Visserij nam deze foto van collega Tim Baeten. "Tim had 's morgens niet ontbeten en dat was geen goed idee. Na de tweede helling tijdens de mountainbiketocht in de buurt van Holsbeek zat hij er even door. Maar onze chocotoffs, koekjes en dropjes hielpen hem er weer bovenop. De rest van de dag konden we hem amper bijhouden."

HOE SPORT U ZONDER BLESSURES OP TE LOPEN?

"Sporten kunnen we alleen maar aanmoedigen. Maar vaak moeten mensen stoppen door blessures", vertellen Jord Vandenhoude en Nancy Barette van het team Medisch Verantwoord Sporten van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. "Wie enkele tips in acht neemt, kan blessures nochtans vermijden."

- 1 Kies een sport die bij u past. Weet u niet of uw lichaam een bepaalde sport aankan, vraag dan raad aan uw huisarts of aan een erkend keuringsarts, zeker als u lang niet gesport hebt of als u ouder bent dan 45.
- 2 Gebruik de juiste uitrusting voor elke sport. Goede en juiste schoenen zijn bij de meeste sporten essentieel. Onderhoud uw sportmateriaal, zo blijft het veilig.
- 3 Als u bij uw sport beschermers moet dragen, doe dat dan niet alleen tijdens de wedstrijd. Beschermers vangen ook heel wat schokken op tijdens de training.
- 4 Warm op. Een goede opwarming duurt zo'n 20 minuten. Doe een algemene opwarming met circulatieoefeningen, stretchen en spierversterkende oefeningen, gevolgd door een sportspecifieke warming up. Een cooling down na het sporten helpt ook blessures te vermijden: een 10-tal minuten loslopen en stretchen.
- 5 Zorg voor voldoende afwisseling tussen inspanning en ontspanning. Neem genoeg rust tussen twee opeenvolgende trainingen of wedstrijden.
- 6 Leer de juiste techniek aan. Pas uw training aan uw niveau en leeftijd aan.
- 7 Respecteer de regels en de mening van de scheidsrechter. Wie dat niet doet, neemt vaak risico's en vergroot zo de kans op blessures bij zichzelf en medespelers.
- 8 Luister naar uw lichaam. Ga niet sporten als u ziek of oververmoeid bent. Laat blessures volledig genezen, zo voorkomt u erger. Wacht om opnieuw te starten met sporten tot uw arts het zegt. Ook al voelt u geen pijn meer, uw arts legt u met een reden een bepaalde rustperiode op.

 Meer tips over training, voeding voor sporters en blessurevrij sporten vindt u op www.gezondsporten.be.

Hakbijl

In Cuba wil de regering zowat een miljoen mensen die voor de staat werken, ontslaan. De operatie maakt deel uit van het besparingsplan van president Raul Castro. De Cubaanse economie verkeert al een hele tijd in crisis, mede door de kosten voor het erg zware overheidsapparaat. Zo'n 85 % van de werkende Cubaanse bevolking, ongeveer vijf miljoen mensen, werkt namelijk voor de staat. Dat zullen er dus binnenkort 1 miljoen minder zijn. De regering versoepelt daarvoor zelfs de regels voor ontslag. De mensen in overheidsdienst die hun baan kwijtraken, zullen worden gestimuleerd om zelf een zaak te beginnen of bij een privébedrijf aan de slag te gaan. Het begin van een vrijemarkteconomie?

Hakbijl (bis)

De komende vijf jaar zullen er ongeveer 600 000 Britse ambtenarenbanen (zo'n 12 % van de Britse publieke sector) verloren gaan door de bezuinigingsplannen van de regering-Cameron.

Het Office for Budget Responsibility, een nieuw en onafhankelijk orgaan dat de begrotingsplannen van de regering onderzoekt, heeft dat berekend. Miljoenen Britse ambtenaren krijgen de volgende twee jaar geen extra salaris, waardoor ze er door de inflatie in koopkracht op achteruitgaan. Ook de ministeries zouden gemiddeld 25 % van hun budget moeten inleveren. De komende maanden wordt bepaald waar de offers moeten worden gebracht. Verwacht wordt dat er drastisch gesnoeid zal worden in het politiepersoneel. Ook onze Britse collega's wachten onzekere tijden.

Hakbijl (tris)

Een op de tien Poolse ambtenaren verliest het komende jaar zijn baan volgens het aangekondigde plan van de regering. De operatie moet tegen volgende zomer afgerond zijn en zal een besparing van minstens 250 miljoen euro opleveren. Het plan strookt met de beloftes van de liberale premier Donald Tusk: minder overheid, meer ruimte voor de burger, met als belangrijkste argument dat de begrotingssituatie hem ertoe dwingt het overheidsapparaat te rationaliseren.

Vooraf de lokale overheden zullen moeten bezuinigen op personeel. Als een afdeling kan aantonen dat haar ambtenaren onmisbaar zijn, kan ze wel worden vrijgesteld van de ontslagplicht. Andere mogelijkheden zijn het afschaffen van bonussen of het invoeren van een kortere werkweek, maar onze Poolse collega's gaan hoe dan ook een moeilijk jaar tegemoet.

Straf

Merkwaardig televisiemoment in Sri Lanka: de onderminister van snelwegen bindt een medewerker van de afdeling Ontwikkelingszaken als straf aan een boom omdat de man niet was komen opdagen bij een programma ter voorkoming van knokkelkoorts. Vakbonden en oppositie kwamen op straat om tegen die behandeling te protesteren. Ze eisen een onderzoek naar het voorval en willen dat de minister zich publiekelijk verontschuldigt. Volgens een woordvoerder van de ambtenaren heeft 'niemand het recht om er dergelijke oerwoudwetten op na te houden'.

Clip

De West-Vlaamse rapper Steven H., in het professionele leven ambtenaar bij de federale overheid, schoot een videoclip voor zijn single "t Zit tegen" in de gebouwen van zijn werkgever. En die kon daar niet mee lachen. "Imagoschade", noemde de Kanselarij van de Eerste Minister het. De single vertelt over zijn weinig opwindende leven als ambtenaar en de clip toont zijn gemiddelde werkdag. We zien hem aan het ontbijt met een T-shirt en een koffiekop met het .be-logo, op de treinrit van Gent naar Brussel en 'aan het werk' in zijn bureau. Rapper Steven H., die het federale portaal Belgium.be beheert, mocht tekst en uitleg komen geven bij het Directiecomité van de Kanselarij. Die wees hem erop dat hij zijn professionele leven het best gescheiden kon houden van zijn creatieve hobby. De clip geeft volgens hen blijk van weinig respect voor zijn werkgever, de ambtenarij en het beschermde logo '.be': 't Zit inderdaad tegen ...

School

De Waalse Regering wil in 2012 een school oprichten voor gewest- en gemeenschapsambtenaren, en voor ambtenaren van lokale besturen en openbare diensten. De twee oprichtingsdecreten moeten wel nog door het parlement worden gelooft. De school zal in de hele Franse Gemeenschap lessen aanbieden, maar de centrale thuisbasis moet nog gekozen worden.

Is een van uw collega's pas bevallen? Kiest iemand voor een nieuwe uitdaging? Moet u iemand missen? Laat uw collega weten waarom hij zoveel voor u betekent en stuur hem een bloemetje.

Goed gevoel

Annie Dejonghe, lokethouder bij De Lijn Oostende wil haar chef **JEAN-JACQUES VANDENABEELE** bedanken

Jean-Jacques Vandenabeele

"In de tien jaar dat ik bij De Lijn gewerkt heb, maakte Jean-Jacques onze werkschema's op. Nu ik met pensioen ben, wil ik hem laten weten dat ik met een goed gevoel terugkijk op die tijd. Altijd slaagt hij erin met ieders wensen rekening te houden en een menselijke regeling op te stellen. Heel erg bedankt daarvoor, Jean-Jacques."

"Hij houdt met iedereen rekening"

Bedankt

Harry Hens, technicus bij het Agentschap Wegen en Verkeer Antwerpen wil zijn collega's **CINDY POLFLIET, CARLA SLOOTMAKERS** en **MARTINE VAN BEVEREN** van de cel Economische Boekhouding bedanken met bloemen

"Bedankt omdat jullie me hebben bijgestaan tijdens de moeilijke periode, toen mijn collega's met (ziekte-)verlof waren. Jullie waren altijd vriendelijk en hebben me geduldig geholpen, hoe vaak ik jullie ook belde. Jullie sprongen bij waar jullie konden en dat verdient een ruiker!"

"Jullie sprongen bij waar jullie konden"

Van links naar rechts op de foto: Carla Sloomakers, Cindy Polfliet en Martine Van Beveren

13 mooie jaren

Medewerkster Marie-Paule De Pelsemaeker van het Agentschap voor Facilitair Management wil collega **SERGE CARTUYVELS** bedanken met een mooi boekje

Serge Cartuyvels

"Dertien jaar geleden zijn we samen gestart bij het onthaal in het nieuwe Ferrarisegebouw. Nu ik met pensioen ga, wil ik je graag in de bloemetjes zetten als dank voor onze mooie samenwerking en de fijne jaren. Bedankt!"

"Bedankt voor de fijne samenwerking"

Pensioen

De collega's van het Agentschap voor Facilitair Management in Hasselt willen **TONY OTTENBOURGS**, gebouwverantwoordelijke van het VAC Hasselt, uitzwaaien

Tony Ottenbourgs

"Helaas moeten we afscheid van je nemen. We zullen je enorm missen want we konden altijd op je bouwen. Geniet van je pensioen, wij zorgen goed voor je buitenverblijf!"

"We zorgen goed voor je buitenverblijf"

Ongelooflijke inzet

De collega's van Spoor 21 van de VDAB willen collega **EDDY KERCKHOFS** in de bloemetjes zetten voor zijn continue inzet

Eddy Kerckhofs

"Geen enkele moeite is je te veel. Je bent een ontzettend creatieve duizendpoot, die naast je drukke job als directiesecretaris bij VDAB-Mechelen, voor Spoor 21 allerlei taken doet: vergaderzalen beheren, leslokalen herschikken, catering bestellen ... Je waakt erover dat de lokalen netjes blijven. Wie onverwacht met de auto komt, kan dankzij jou soms een vrij parkeerplaatsje krijgen. En als er in de kantine iemand afwezig is, spring je graag bij. Voor je lach, je inzet en je hulp bedanken we je met plezier."

"Bedankt voor je lach, je inzet en je hulp"

Geslaagd

De collega's van **ILSE TIMMERMANS**, medewerker van het Departement Landbouw en Visserij feliciteren haar met een ruiker

"Je bent een van de 44 geslaagden voor overgangsexamen naar niveau A. Een prestatie om 'u' tegen te zeggen. Maar het ligt in de lijn van je karakter: recht door zee, je lost problemen zonder omwegen op, en je bent altijd bereid om voor vervelende zaken een oplossing te zoeken. We hopen dat je de nieuwe kansen vlug kan benutten. Je talenten op zak houden is voor jou geen optie."

Ilse Timmermans

"Geslaagd voor het overgangsexamen naar niveau A. Wat een prestatie!"

Fijne collega

De afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid van het Departement Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed wuift collega **CHRISTIANE DE VLEESHOUWER** uit

Christiane De Vleeshouwer

"We wensen je het allerbeste toe! Geniet maar van je welverdiende pensioen, samen met je echtgenoot, je kinderen en je kleinkinderen. Je was een fijne, betrouwbare collega, die graag aan de kar trok. We zullen je missen!"

"We zullen je missen"

Hard gewerkt

Dirk Trap en Frieda Van de Velde van het agentschap Jongerenwelzijn, regio Vlaams-Brabant/Brussels Hoofdstedelijk Gewest bedanken jobstudente **JANA DE WOLF**

Jana De Wolf

"Je hebt in augustus als jobstudente op ons secretariaat gewerkt. Naast het vele werk dat je hebt verzet, zorgde je ook steeds voor een aangename en gezellige sfeer. We hopen je volgend jaar terug te zien."

"Het was gezellig samenwerken met jou"

STUUR EEN MOOI BOEKET NAAR UW COLLEGA!

Wilt u een collega in de bloemetjes zetten? Stuur dan uw nominatie met een paar woordjes uitleg en een leuke foto van uw collega naar 13@vlaanderen.be. Wij zorgen voor een mooie ruiker!

Win

Ook tijdens de wintermaanden sprokkelt 13 kaartjes, kortingen en boeken voor u samen. Dit keer maakt u kans op 210 kaartjes, 15 boeken en een bakfiets. Op www.UITinVlaanderen.be vindt u meer doe-ideeën.

Nieuw

Voor u enthousiast gaat deelnemen ...

Wie wil winnen, surft uiterlijk op 15 november (tenzij iets anders is vermeld) naar www.vlaanderen.be/13 en vult daar ons splinternieuwe wedstrijdformulier in.

25 x 2 kaartjes Anselm Kiefer

Het leegstaande gebouw van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen vormt tot 23 januari 2011 het decor voor de monumentale werken van de hedendaagse Duitse kunstenaar Anselm Kiefer. De tentoonstelling laat een selectie zien van werken van de jaren 80 tot nu. Thema's als de geschiedenis van zijn land, de Holocaust, de gevolgen van de Tweede Wereldoorlog, godsdiensten, mythologie en literatuur komen aan bod. Kies **wedstrijd Kiefer**.

 www.antwerpen.be/musea of 03 238 78 09

20 x 1 kaartje Van Eyck tot Dürer en Luc Tuymans

Wat? Brugge zet tot 30 januari 2011 Centraal-Europa in de kijker met een stadsfestival. De tentoonstelling *Van Eyck tot Dürer* en het kunstparcours *Luc Tuymans: Een visie op Centraal-Europa* zijn twee blikvangers. In *Van Eyck tot Dürer* draait het om hoe Jan Van Eyck en zijn tijdgenoten kunstenaars in Centraal-Europa beïnvloed hebben. Met werken van Campin, Memling, Dürer, Van der Weyden, Van Eyck ... Schilder Luc Tuymans is gefascineerd door Oost-Europa en zijn geschiedenis. Veertig kunstenaars tonen op een parcours door Brugge hun visie op de maatschappij, waarbij de thema's geweld, oorlog en trauma centraal staan. Er is ook aandacht voor de animatiefilm, een populair genre in Oost-Europa.

Link met Vlaamse overheid? Het stadsfestival Brugge Centraal is het topevenement van Toerisme Vlaanderen in 2010. Die topevenementen zijn internationaal belangrijke toeristische troefkaarten om Vlaanderen als bestemming op de kaart te zetten. Daarnaast krijgt dit project ook subsidies van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Voor elke tentoonstelling geeft 13 tien kaartjes weg. Kies **wedstrijd Van Eyck tot Dürer** of **wedstrijd Tuymans**.

 www.bruggecentraal.be of 050 44 46 60

5 x 2 kaartjes Riguelle en Terra in AB

Op vrijdag 17 december om 20 uur brengen Patrick Riguelle en John Terra in de AB in Brussel het avondvullend liedjesprogramma *Songs from the Brill Building*, geïnspireerd door de Brill Brothers uit de jaren 30. Liedjes van o.a. Leiber & Stoller, Neil Diamond, Carole King, Burt Bacharach, Paul Simon, Doc Pomus en zelfs Phil Spector, doorspekt met weetjes en anekdotes, zullen elke muzikale fijnproever bekoren. Ook Lady Linn en Marie Daulne van Zap Mama komen langs. Kies **wedstrijd Riguelle en Terra**.

 www.abconcerts.be of 02 548 24 24

5 x 2 kaartjes 3Abschied

Choreografen Anne Teresa De Keersmaecker en Jérôme Bel plaatsen op 20 november *Der Abschied* centraal in hun voorstelling in deSingel in Antwerpen. Dit lang, mysterieus en aangrijpend lied over het aanvaarden van de dood is de laatste beweging uit Gustav Mahlers symfonische liedcyclus *Das Lied von der Erde*. De muziek wordt live uitgevoerd, niet door een groot romantisch orkest, maar in de transcriptie van Arnold Schönberg voor dertien muzikanten. Kies **wedstrijd 3Abschied**.

 www.desingel.be/of 03 248 28 28

25 x 2 kaartjes The World of Lucas Cranach

De eerste tentoonstelling van deze zestiende-eeuwse schilder in een Benelux-land plaatst het oeuvre van Cranach als hofschilder uit de Duitse renaissance in de sociale, culturele en artistieke context van zijn tijd. Lucas Cranach had nauwe banden met Dürer, Titiaan en Matsijs. Deze tentoonstelling loopt tot 23 januari 2011 in het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel. Kies **wedstrijd Lucas Cranach**.

 www.bozar.be/of 02 507 84 44

15 boeken

Lekker van bij ons

In het kookboek *Lekker van bij ons* van de VLAM bundelt chef-kok Geert Van Der Bruggen (De Lijsterbes) zijn meest creatieve gerechten op basis van producten van eigen bodem. Het boek is gebaseerd op het Vitayaprogramma *Lekker van bij ons*, waarin Van Der Bruggen telkens een basisrecept haalt bij een kweker, teler of handelaar, en dat in een heerlijk gerecht verwerkt. Inclusief kook- en keukentips, en prachtige foto's van Heikki Verdurme. Kies **Lekker van bij ons**.

 www.lekkervanbijons.be

Win een bakfiets van Vlieg!

Op UiTmetVlieg.be vindt u de meest volledige UiTagenda voor de hele familie. Vlieg geeft in december een bakfiets weg en liet er eentje extra maken, exclusief voor de lezers van 13. De uitstappen met uw gezin naar theater, film, natuur, museum en festival worden zo nog leuker!

Hoe maakt u kans? Kleef de sticker die u bij 13 vond op een originele plaats. Neem hiervan een mooie foto en laad deze op voor 10 december op UiTmetVlieg.be/Vliegbakfiets.

Let op! Vul bij het opladen van uw foto het online formulier volledig in en vermeld bij het onderwerp **personeel 13**. De origineelste foto wint de bakfiets.

 UiTmetVlieg.be

30 x 2 kaartjes VRO-VRK

- **10 x 2 kaartjes** voor *Heaven or Hell* in de Virga Jesse Basiliek, Hasselt op 16 november om 20 uur en in de Jezuïetenkerk, Lier op 18 november om 20.15 uur (uiterlijk op 9 november)
- **5 x 2 kaartjes** voor *Concierto de Aranjuez* in Flagey, Brussel op 25 november om 19.30 uur
- **5 x 2 kaartjes** voor *Balsem voor de ziel* in OLV ter Potterie, Brugge op 30 november om 20 uur
- **5 x 2 kaartjes** voor *Mendelssohn: Elias* in BOZAR, Brussel op 12 december om 19.30 uur
- **5 x 2 kaartjes** voor *Le Sommeil Céleste* in Flagey, Brussel op 22 december om 20 uur

 Surf naar www.vlaanderen.be/13 voor meer info over deze voorstellingen en hoe u kunt deelnemen.

5 x 2 kaartjes Kerstconcert

Op donderdag 16 december om 20 uur brengt het Nationaal Orkest van België, samen met het Koor van de Europese Unie, het jaarlijkse Kerstconcert in BOZAR in Brussel. Met muziek die de horizon verruimt en de harten sneller doet slaan. Kies **wedstrijd Kerstconcert**.

 www.bozar.be/of 02 507 84 44

sec. ond. na 18 i	kader	flauwtjes	zachte wind	helium	homecom- puter	compact disc	evenement v. Vlaamse overheid				
illegaal arbeider	avenue		kluttenbre- ker	heks	soort visserij	koppel					
						bazige vrouw					
eerste vrouw		opgeld			ego		niet parkeren				
neon		Grieks plein			echtgenote		kijkbus				
	gedwee		verheffing								
	gesel		inge- schakeld								
werpanker			spil		vogel- product		heideplas				
praatvogel			ecolog. vereniging		Noorse hoofdstad		netto				
		grootouder			gezichts- organen			kilometer			
		grafvaas			persoonl. voornw.			korte kous			
medicus											
bevestig- ing											
	moeras- vogel		verward		zoet- watervis						
	handvat		deugniet		uittroep v. afkeer						
klooster- linge			ibidem		Japanse gordel		bijlartstok				
wissel- gebruik					kanarie- vogel		wenseling				
		reinig. middel			droogoven			General Motors			
		aan boord			daar			winter- sporter			
bid (lat.)			vereniging			dubbel- ganger					
binnen			voltooid			deel v. Gr-Britt.					
	uitdieping										
	bevroren water										
bovenbeen		soort bunzing			waterbut- fel						
insect		gezinslid			beryllium						
			ooster- lente		verheugd		een zekere				
			rijwiel		Griekse kaas		golf				
Koewelt (op auto's)	Latijnse groet			tovergodin		oorsprong					
	the dansen			prisoner of war		Parkinson Parkiet, Wel					
	seiderij				mineraal- water			Reverend. Dominus			
	getij				achter			mastbalk			
pronkzucht- tig											
rond			over te nemen		stad in Italië						
	verzoek tot constructie										

Met de letters uit de genummerde vakjes van de Zweedse puzzel kunt u het sleutelwoord vormen. Stuur de oplossing voor 16 november naar 13@vlaanderen.be of naar Redactie 13, wedstrijd puzzelpagina, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel. Vermeld steeds uw naam, adres en entiteit, en als onderwerp 'wedstrijd puzzel'.

U maakt dan kans op een aankoopcheque!

Oplossing

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

De winnaars van de vorige puzzel vindt u terug op www.vlaanderen.be/13. Zij worden ook schriftelijk verwittigd.

Vlaamse sterren ... stralen ook af op Hongarije

Voor ons, Hongaren, is Vlaanderen altijd al een voorbeeld geweest van vooruitgang en welvaart in Europa. Onze schoolboeken leerden ons dat jullie volk al eeuwen uitblinkt in vakmanschap, handel, wetenschap en kunst. Heel wat jonge Hongaren reisden naar Vlaanderen om nieuwe ideeën op te snuiven en ze mee te nemen naar huis. Ze wilden het beste leren, en leerden het ook van de besten. Steden als Leuven, Gent of Antwerpen hebben altijd al een intellectuele en emotionele aantrekkingskracht op ons volk gehad.

Nu onze landen meer en meer samenwerken door het EU-voorzitterschap, vraag ik me af of onze kijk op Vlaanderen verandert. Welke kansen kan jullie regio ons bieden? Ik vroeg het enkele landgenoten die recent in Vlaanderen hun nieuwe thuis hebben gevonden. Allemaal antwoordden ze dat hun integratie vlot verlopen was omdat ze twee belangrijke waarden delen met hun Vlaamse vrienden: hard werken en respect voor anderen.

Hun eindeloze optimisme verraste me, moet ik zeggen. Overal ter wereld klagen Hongaren steen en been: over het eten, het weer, de taal en alles wat anders is dan hun 'enige ware' thuis. Ik vond het verdacht: waren ze al Vlaming geworden? En dus stak ik ook mijn licht op bij Hongaarse diplomaten, ambtenaren en zakenlui die in België wonen en werken. Maar ook zij waren positief. Al is de verrassing bij hen niet zo groot. Vlaanderen is immers een van de belangrijkste handelspartners van Hongarije en Hongaarse firma's verscheppen hun producten in de Antwerpse haven. En er zijn succesvolle uitwisselingsprogramma's tussen onze universiteiten, musea en allerlei sociale verenigingen. Die intensieve samenwerking, zo vertelden ze mij, is het gevolg van zorgvuldig geplande initiatieven van de Vlaamse overheid, die trouwens onlangs ook een Vlaamse vertegenwoordiging installeerde in Boedapest. Nu komen er dus nieuwe kansen dankzij het Belgische EU-voorzitterschap, waarbij Vlaamse ambtenaren mee instaan voor belangrijke bevoegdheden. Een unieke gelegenheid voor de Hongaren om de flexibiliteit en de efficiëntie van hun Vlaamse evenknie van dichtbij te bekijken. Pas op, ik wil de gevoelige onderwerpen niet uit de weg gaan: er is een politieke crisis in België door de complexiteit van jullie land. Maar tegelijkertijd is het geruststellend om te zien dat Vlaanderen met oplossingen komt voor de hele Europese Unie. Dat kan alleen maar door die unieke cultuur te willen helpen en met anderen samen te werken, en door de enorme ervaring.

Na al die gesprekken denk ik dat ik het 'Vlaamse geheim' bijna kan ontrafelen. En dat ik de ambitie van deze regio om te slagen beter begrijp. Als ik terugdenk aan mijn geschiedenislessen, ben ik ervan overtuigd dat wij ook nu weer veel van Vlaanderen kunnen leren, tegen de tijd dat wij in januari 2011 aan het Hongaarse voorzitterschap beginnen.

De sterren van Europa stralen nu boven Vlaanderen, maar hun licht straalt ook af op Hongarije.

Zoltán Vigh is 47 jaar en woont in Brussel. Hij is senior international correspondent voor de Hongaarse nationale televisie, MTV en werkte eerder in Irak, Afghanistan en Rusland. Op vraag van 13 geeft hij zijn visie op het Belgische voorzitterschap. Op 1 januari 2010 neemt Hongarije het EU-voorzitterschap over van ons land.

13 wil ook uw mening kennen! Daarom maken we op deze pagina plaats voor uw reacties en lezersbrieven. Ook op de website van 13 kunt u bij ieder artikel een reactie posten.

POLL Wanneer wilt u met pensioen?

In onze poll vroegen wij wanneer u met pensioen wilt gaan. Het resultaat las u al op pagina 6. Hier volgen de reacties.

Jonger dan 55 1,01 %	"Waarom zou iemand die 22,5 jaar voltijds heeft gewerkt niet met pensioen mogen gaan op bijvoorbeeld 45 jaar als die genoeg neemt met de helft van zijn pensioen?"
55 - 59 jaar 12,02 %	"Eigenlijk zou men op pensioen moeten kunnen als men 40 jaar dienst heeft!" "Ik heb een zwaar beroep met veel stress in de zorgsector." "Ieder mens heeft recht op een schoon stukje leven na het werk."
60 jaar 56,85 %	"Ik heb nooit loopbaanonderbreking genomen, nooit 4/5 gewerkt. Dat kunnen niet veel vrouwen zeggen." "De lange afstand voor het woon-werkverkeer weegt zwaarder met de jaren." "Velen vergeten dat het leven vlug gedaan kan zijn."
61-65 jaar 26,74 %	"Het leven is veel te duur om met mijn pensioen alleen rond te komen." "Ik wil gerust werken tot 65 als mijn gezondheid het toelaat en de werkdruk leefbaar blijft." "Zolang je gewaardeerd wordt en respect krijgt, kun je blijven werken."
Boven de 65 3,37 %	"Om de betaalbaarheid van de pensioenen te garanderen." "Op voorwaarde dat je er af en toe eens tussenuit kunt en in een rustiger tempo kunt werken."

■ Procedure overgangsexamen verantwoord?

(reactie op artikel '44 mensen geslaagd voor overgangsexamen naar niveau A', 13 nr. 27 september-oktober 2010)

Ik wens de 44 geslaagden van het overgangsexamen naar niveau A van harte proficiat met hun resultaat. Zoals collega Kim Stevens het verwoordt: "Het is twee jaar lang een zwaar traject geweest." En dat is niet overdreven. De impact van zo'n examen op je leven, is niet te onderschatten. Maar daar kies je voor, want het resultaat is mooi als je slaagt. Wat wel tot nadenken stemt, is dat er 44 geslaagden zijn op 1316 kandidaten. We moeten ons daarbij de vraag stellen: wat heeft dat de overheid gekost? Is het tijdens een economische crisis verantwoord om zo'n procedure op te starten voor 1316 kandidaten? Al die mensen (of toch een groot aantal) hebben via een extern bureau een eerste assessment doorlopen. Dat bureau moet uiteraard betaald worden. De kostprijs daarvan ken ik niet, maar vanuit de hypothese - de werkelijke kosten kunnen lager liggen, maar ook hoger - dat dat deel per kandidaat 250 euro kost, komen we al aan een kostenplaatje van afgerond 320.000 euro. En dan zitten we nog maar aan het begin. Een tweede assessment, examens enzovoort kosten nog extra geld. Het is lovend dat de overheid ons de kans geeft om door te groeien en bevorderd te worden. Maar moeten we ons niet afvragen of de gekozen procedure financieel wel verantwoord is?

Stijn David,
Agentschap voor Facilitair Management

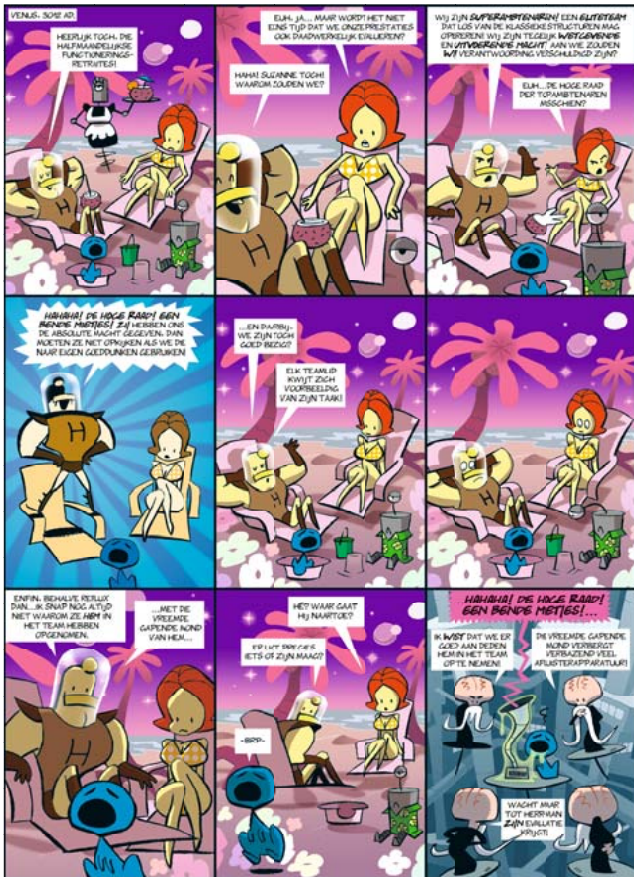
■ Duidelijke regel nodig voor dienstvrijstelling sport

(Wanneer hebt u recht op dienstvrijstelling voor sociaal-culturele of sportieve activiteiten? We bekeken het in de vraag van de maand, 13 nr. 27 september-oktober 2010)

Het beleid heeft er de mond van vol hoe gezond sport(elen) wel is, maar de praktijk wijst uit dat er inderdaad veel verschil is

Floris' visie

tussen de entiteiten in de interpretatie van de dienstvrijstelling om voor een uurtje aan een sociaal-culturele of sportieve activiteit deel te nemen. Kan die regel niet wat duidelijker omschreven worden? En vooral, waarom moet er tussen alle entiteiten een onderscheid bestaan?

René Van de Velde,
Agentschap Wegen en Verkeer en organisatie van sportactiviteiten in VAC Hasselt

■ Sportdag voor Ambtenaren decentraliseren

(reactie op artikel 'Sport mee op 23 september', 13 nr. 26 juli-augustus 2010)

Is het niet mogelijk om voor de Sportdag enkele activiteiten (bijvoorbeeld wandelen en fietsen) te decentraliseren? In elke provincie zijn er mooie (recreatieve) parcours te vinden. Ik

vermoed dat er meer deelnemers zouden zijn als bepaalde activiteiten dichterbij huis zouden doorgaan in plaats van in Brussel.

Luc Gallopy, Vlaamse Landmaatschappij

Vind ons op
Facebook

www.facebook.com/13magazine

Zo vermijdt u een dubbel abonnement op 13

Krijgen u en uw partner allebei 13 in de bus en is één keer genoeg? Doe dan net zoals 165 andere lezers van 13 en laat het ons weten via 13@vlaanderen.be. Dan zorgen we ervoor dat twee voortaan één wordt!

Vraag van de maand

Wat had u altijd al willen weten? Hebt u een prangende vraag over het reilen en zeilen binnen de Vlaamse overheid? Mail ze naar 13@vlaanderen.be en wij zoeken het voor u uit!

"Waarom geeft de vzw Sociale Dienst voor het Vlaams Overheidspersoneel voortaan één sinterklaasgeschenk per kind?"

Lina Grooten, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

Dany Jonckheere, voorzitter van de vzw Sociale Dienst: "Ouders die allebei bij de Vlaamse overheid werken, krijgen vanaf dit jaar maar één in plaats van twee Sinterklaasgeschenken voor hun kind. Die beslissing past in de nieuwe aanpak van de vzw Sociale Dienst waarbij we de kinderen van de personeelsleden centraal stellen. Los van het inkomen van de ouders, krijgt elk kind daarom één geschenk. We begrijpen dat dat misschien jammer is voor de ongeveer 400 mama's en papa's die allebei bij de Vlaamse overheid werken.

We trekken die filosofie om de kinderen centraal te stellen ook door naar een ander aspect van onze sociale dienstverlening: de financiële tegemoetkoming in de vakantiekosten van kinderen. Daarmee willen we een beter evenwicht tussen werk en gezin mogelijk maken. Nieuw sinds dit jaar is dat we werken met hogere inkomensgrenzen zodat ook mensen met een iets hoger inkomen in aanmerking komen."

Ongeveer de helft van de lezers van 13 kan terecht bij de vzw Sociale Dienst. Op www.vlaanderen.be/socialedienst vindt u de entiteiten waarvoor de dienst werkt en meer info over de dienstverlening.

TAALTIP

Kun je een zakelijke e-mail afsluiten met de slotformule *Groet*?

Ja, dat kan in informele situaties, bijvoorbeeld als u schrijft aan collega's of andere bekenden met wie u een vertrouwelijke band hebt.

In informele situaties bent u vrij in de keuze van de slotgroet. Veelgebruikte informele slotgroeten zijn *Groet(en)*, *Groetjes*, *Beste groet(en)* en *Hartelijke groet(en)*. Niet aan te bevelen zijn slotgroeten in de vorm van afkortingen zoals *mvv*, *vrgr* of *gr*. Die geven gemakkelijk een slordige en respectloze indruk.

Als de situatie duidelijk formeel is, bijvoorbeeld als u iemand mailt die u niet persoonlijk kent, kunt u het best de standaardformule *Met vriendelijke groet(en)* gebruiken.

Een overzicht van de meest gebruikte formules voor de aanspreking en de slotgroet vindt u op de website van de Taaltelefoon (in de rubriek *In duidelijk Nederlands, Brieven en e-mails*).

Tip: Abonneer u op het e-zine Taalink van de Taaltelefoon via www.vlaanderen.be/taaltelefoon. Stel uw taalvragen aan de Taaltelefoon op 078 15 20 25.

Uw reactie hier?

Individuele lezersbrieven zijn welkom op de 13-redactie, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel, of op 13@vlaanderen.be. Ook reacties die gepost worden op de 13-website (www.vlaanderen.be/13), kunnen overgenomen worden in het magazine. Lezersbrieven moeten gaan over artikels die in 13 zijn verschenen, of over werksituaties in het algemeen bij de Vlaamse overheid. Politieke standpunten en manifesten horen niet in de lezersrubriek thuis. In principe nemen we geen reacties op van mensen buiten de Vlaamse overheid. Vermeld daarom in uw brief zeker uw naam en de entiteit waar u werkt. Anonieme inzendingen worden niet gepubliceerd. Alleen op gemotiveerd verzoek laten we uw naam en entiteit weg. De redactie behoudt zich het recht voor om brieven in te korten of niet te publiceren.

**"Cambio autodelen?
Da's meer zuurstof voor
mijn budget en minder CO₂
voor het milieu."** Sarah, journaliste

Cambio autodelen is een handige formule waarbij op verschillende, vaste standplaatsen in de stad auto's voor je klaar staan. Tegen een vergoeding kun je die reserveren en vrij gebruiken. Zo beschik je over een auto wanneer je er één wil en geen seconde (en euro) teveel. Dat spaart je heel wat vaste kosten uit. Bovendien heb je geen omkijken naar de wagen: jij rijdt, Cambio doet de rest. Cambio telt echter nog heel wat andere troeven: vraag onze folder aan via de site www.cambio.be of bel 070-222.292

**Profiteer
nu van ons
proefaanbod...**

**... en probeer
cambio 2 maand
vrijblijvend uit.**

**Alle info op
www.cambio.be**

Je vindt onze auto's in Antwerpen • Aarlen • Bergen • Brugge • Brussel • Ciney • Gent • Hasselt • Kortrijk
Leuven • Lier • Luik • Mechelen • Mortsel • Namen • Oostende • Ottignies/Louvain-la-Neuve • Turnhout • Zwijndrecht

Een auto wanneer ik wil.

We hebben al 1 miljoen kinderen... nu ook 1 miljoen bomen!

Zes miljoen Vlamingen gaan voor 1 miljoen bomen! De Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV) en het Agentschap voor Natuur en Bos willen iedereen aan het planten krijgen: bedrijven, landbouwers, grote steden, kleine dorpjes en iedere Vlaming met een lapje grond of enthousiaste groene vingers. Heeft u ook zo'n legendarische baksteen in de maag? Wel, zet er dan eens een boompje naast! Doet u mee? Plant uw bomen, leg uw bossen aan en registreer ze op onze website! Zo draagt u bij tot een groener en gezonder Vlaanderen. En tellen we samen verder naar 1 miljoen bomen!

SURF NAAR WWW.1MILJOENBOMEN.BE

